

**energiavirasto
energimyndigheten**

Tämä on Energiaviraston sähköisesti allekirjoittama asiakirja.

Detta är ett dokument som har signerats elektroniskt av Energimyndigheten.

This is a document that has been electronically signed by the Energy Authority.

Asiakirjan päivämäärä on:

28.11.2024

Dokumentet är daterat:

28.11.2024

The document is dated:

28.11.2024

Esittelijä / Föredragande / Referendary

Nimi / Namn / Name:

Anni-Pauliina Kurki

Pvm / Datum / Date:

28.11.2024

Ratkaisija / Beslutsfattare / Decision-maker

Nimi / Namn / Name:

Simo Nurmi

Pvm / Datum / Date:

28.11.2024

Tämä asiakirja koostuu seuraavista osista:

- Kansilehti (tämä sivu)
- Alkuperäinen asiakirja tai alkuperäiset asiakirjat [Allekirjoitettu asiakirja alkaa seuraavalta sivulta. >](#)

Detta dokument består av följande delar:

- Titelblad (denna sida)
- Originaldokument [Det signerade dokumentet börjar på nästa sida. >](#)

This document contains:

- Front page (this page)
- The original document(s) [The signed document follows on the next page >](#)

Fingrid Oyj
Läkkisepäntie 21
00620 Helsinki

Fingrid Datahub Oy:n vahvistuspyyntö

Sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon muun verkonhaltijan tiedonvaihtosopimuksen ehtojen vahvistaminen

Asianosainen

Fingrid Oyj

Vireilletulo

12.6.2024

Ratkaisu

Energiavirasto vahvistaa tällä päätöksellä (vahvistuspäätös) sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain (590/2013; valvontalaki) 10 §:n 1 momentin 7 kohdan nojalla seuraavat järjestelmävastaavan kantaverkonhaltijan sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon muun verkonhaltijan palvelujen ehdot:

- Muun verkonhaltijan tiedonvaihtosopimus
- Palvelukuvaus (Palvelusopimus liite 1);
- Hinnoittelu (Palvelusopimus liite 2);
- Palvelutasot (Palvelusopimus liite 3);
- Testiympäristöt ja niiden vaatimukset (Palvelusopimus liite 4);
- Tietoturva-vaatimukset Datahub-järjestelmän käytölle (Palvelusopimus liite 5); sekä
- Sertifiointipalvelun vaatimukset (Palvelusopimus liite 6).

Energiavirasto vahvistaa sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palvelujen hinnoittelumenetelmät kustannustenjaon ja maksurakenteen osalta (Hinnoittelu, Palvelusopimus liite 2 mainituilta osin). Energiavirasto ei vahvista keskitetyn tiedonvaihdon palvelusta perittäviä euromääräisiä hintoja.

Vahvistetut ehdot ovat päätöksen liitteenä.

Päätös on voimassa toistaiseksi.

Energiavirasto voi muuttaa tätä päätöstä valvontalain 13 §:n 1 momentin mukaisesti uudella päätöksellä.

Selostus asiasta

Virasto on päätöksellään 18.5.2022 asiassa 652/040304/2022 vahvistanut Fingrid Oyj:n noudatettavaksi muun verkonhaltijan tiedonvaihtosopimuksen palveluehdot. Päätös on ollut voimassa toistaiseksi.

Fingrid Datahub Oy (järjestelmävastaavan kantaverkonhaltija Fingrid Oyj:n tytäryhtiö; jäljempänä myös FGDH tai Datahub) toimitti 12.6.2024 Energiavirastolle vahvistettavaksi sille sähkömarkkinalain (588/2013) 49 a §:n perusteella tehtäväksi annettujen sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon muun verkonhaltijan palvelujen päivitetty ehdot sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain 10 §:n edellyttämällä tavalla.

Fingrid Datahub Oy esitti ehdoista poistettavaksi tiedonvaihtosopimuksen kohtaa 15.2, joka koskee vuonna 2021 käsittelyssä ollutta vahvistamismenettelyä.

Ehdoista kuuleminen

Energiavirasto järjesti ehdoista julkisen kuulemisen ajalla 19.6.–16.8.2024. Määräaikaan mennessä virastolle ei saapunut lausumia koskien muun verkonhaltijan palveluehtoja.

Vahvistuspäätösluonnoksesta kuuleminen

Energiavirasto järjesti 11.–26.11.2024 sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain (590/2013) 12 a §:n mukaisesti julkisen kuulemisen, jossa vahvistuspäätöksen kohteena oleville toiminnanharjoittajille, heidän asiakkailleen ja muille sidosryhmille varattiin mahdollisuus lausua näkemyksensä vahvistuspäätöksen sisällöstä.

Lausuntopyyntö päätösluonnoksesta julkaistiin Lausuntopalvelussa ja asiasta tiedotettiin Energiaviraston sivuilla.

Määräaikaan mennessä virastoon ei saapunut lausumia asiassa.

Asiaan liittyvä lainsäädäntö

Sähkömarkkinalaki (588/2013)

3 §

Tässä laissa tarkoitetaan:

--

27 a) sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksiköllä 8 §:ssä tarkoitetun järjestelmävastaavan kantaverkonhaltijan tytäryhtiötä, joka hoitaa sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palveluihin kuuluvia tehtäviä ja toimii luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus) annetun

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679 4 artiklan 7 kohdassa tarkoitettuna rekisterinpitäjänä näissä tehtävissä;

--

8 § 2 momentti

Hakijan, joka hakee järjestelmävastaavan kantaverkonhaltijan sähköverkkolupaa, on 6 ja 7 §:ssä säädettyjen vaatimusten lisäksi täytettävä seuraavat vaatimukset:

--

3) hakija on järjestänyt sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palvelujen hoitamiseen liittyvät toiminnot kokonaan omistamansa tytäryhtiön tehtäväksi.

--

49 a §

Järjestelmävastaava kantaverkonhaltija vastaa vastuualueellaan jakeluverkoissa käytävän sähkökaupan markkinaprosessien edellyttämän tiedonvaihdon ja -hallinnan keskitetystä järjestämisestä ja taseselvityksestä jakeluverkoissa (sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palvelut). Sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palveluja ovat:

- 1) vähittäismyyjän ja jakeluverkonhaltijan asiakastietojen ja sähkönkäyttöpaikkatietojen ylläpito;
- 2) vähittäismyyntin ja sähkönjakelun asiakassopimusprosessien edellyttämän tiedonvaihdon järjestäminen;
- 3) laskutuksen ja taseselvityksen perustana olevien mittaustietojen tiedonvaihdon järjestäminen;
- 4) sähköntoimitusten ja sähkönjakelun katkaisu- ja kytkentäprosessien tiedonvaihdon järjestäminen;
- 5) jakeluverkonhaltijan tuote- ja laskurivitietojen ylläpidon järjestäminen sekä vähittäismyyjän tuote- ja laskurivitietojen ylläpitomahdollisuuden järjestäminen;
- 6) vähittäismyyjän ja jakeluverkonhaltijan osapuolitietojen välittäminen;
- 7) vähittäismyyjän ja jakeluverkonhaltijan asiakkaan pääsyn järjestäminen sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksikön hallussa oleviin omiin tietoihinsa;
- 8) sähkökauppojen taseselvitys jakeluverkoissa ja taseselvitykseen liittyvän tiedonvaihdon järjestäminen;
- 9) edellä 1–8 kohdassa tarkoitettujen palvelujen kattamien tietojen säilyttäminen.

Järjestelmävastaavan kantaverkonhaltijan on ylläpidettävä ja kehitettävä 1 momentissa tarkoitettuja toimintojaan ja palveluitaan sekä niiden hoitamiseen tarvittavia järjestelmiään ja rajapintoja toisten sähköalan yritysten järjestelmiin siten,

että palvelut ja järjestelmät toimivat tehokkaasti ja niiden käytettävyys on helppoa, niiden tietoturvan taso on asianmukainen ja edellytykset tehokkaasti toimiville sähkön vähittäismarkkinoille voidaan turvata.

Järjestelmävastaavan kantaverkonhaltijan on tarjottava sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palveluita vähittäismyynnille ja jakeluverkonhaltijoille tasapuolisesti ja syrjimättömästi sekä huolehdittava siitä, että sen tietojärjestelmissä käsiteltävien henkilötietojen ja liikesalaisuuksien sekä maanpuolustuksen, poikkeusoloihin varautumisen ja väestönsuojelun sekä tieto- ja viestintäjärjestelmien turvajärjestelyjen kannalta arkaluontoisten tietojen tietoturva on järjestetty asianmukaisesti.

Järjestelmävastaavan kantaverkonhaltijan on huolehdittava sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palvelujen tuottamisessa käyttämiinsä tietojärjestelmiin kohdistuvien riskien hallinnasta. Riskienhallinnassa on otettava huomioon:

- 1) järjestelmien ja tilojen turvallisuus;
- 2) tietoturvaohjeiden ja häiriöiden käsittely;
- 3) liiketoiminnan jatkuvuuden hallinta;
- 4) seuranta, tarkastukset ja testaukset;
- 5) mahdollisten kansainvälisten standardien noudattaminen.

Järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan on ilmoitettava viipymättä Energiavirastolle sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palvelujen tuottamisessa käyttämiinsä tietojärjestelmiin kohdistuvista merkittävistä häiriöistä ja sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palveluihin kohdistuvista tai niitä uhkaavista merkittävistä tietoturvaloukkauksista taikka muista tapahtumista, jotka estävät näiden palvelujen toimivuuden tai häiritsevät niitä olennaisesti. Ilmoituksen käsittelyyn sovelletaan 29 a §:ssä säädettyä menettelyä. Energiavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä ilmoituksen sisällöstä, muodosta ja toimittamisesta.

49 b §

Edellä 49 ja 49 a §:ssä tarkoitetut tehtävät rahoitetaan erillisillä maksuilla, joita järjestelmävastaava kantaverkonhaltija on oikeutettu keräämään kantaverkkopalvelun, tasepalvelun ja sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palvelujen käyttäjiltä. Maksuilla voidaan kattaa järjestelmävastaavalle kantaverkonhaltijalle tehtävien hoitamisesta aiheutuneet kohtuulliset kustannukset ja kohtuullinen voitto. Maksujen määräytymisperusteiden tulee olla tasapuolisia ja syrjimättömiä.

Sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksikön palvelumaksujen tulee perustua käyttäjien hyödyntämiin palveluihin. Maksut eivät saa perustua yksikön 49 a §:n perusteella keräämien tietojen markkina-arvoon.

Maksut ja niiden määräytymisperusteet on julkaistava.

Laki sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta (590/2013)

10 § 1 momentti

Energiaviraston tulee päätöksellään (vahvistuspäätös) vahvistaa järjestelmävas-
taavan kantaverkonhaltijan noudatettaviksi seuraavat palvelujen ehdot ja palvelu-
jen hinnoittelua koskevat menetelmät ennen niiden käyttöönottamista:

--

7) järjestelmävas-
taavan kantaverkonhaltijan sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihd-
on palvelujen ehdot sekä menetelmät järjestelmävas-
taavan kantaverkonhaltijan
sähkökaupan ja taseselvityksen edellyttämän tiedonvaihdon kehittämistehtävästä
ja sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palveluista perimien maksujen määrittä-
miseksi;

--

10 § 2 momentti

Hinnoittelussa noudatettavien menetelmien vahvistamista koskevassa päätöksessä
voidaan määrätä:

--

5) hinnoittelurakenteen määrittämistavasta, jos määrittämistapa on tarpeen verk-
koon pääsyn toteuttamiseksi tai Suomea sitovan kansainvälisen velvoitteen täytän-
töön panemiseksi taikka jos määrittämistapa liittyy järjestelmävas-
tuun piiriin kuu-
lujen palvelujen hinnoitteluun;

--

12 a § 2 momentti

Energiaviraston on ennen 10 §:ssä tarkoitettujen vahvistuspäätösten antamista
järjestettävä julkinen kuuleminen, jossa vahvistuspäätöksen kohteena oleville toi-
minnanharjoittajille, heidän asiakkailleen ja muille sidosryhmille varataan mahdol-
lisuus lausua näkemyksensä vahvistuspäätösten sekä niiden sisältämien menetel-
mien ja ehtojen sisällöstä. Jos vahvistuspäätöksen antamista edeltävästä julkisesta
kuulemisesta on säädetty 2 §:ssä tarkoitetussa Euroopan unionin lainsäädännössä,
sovelletaan julkisen kuulemisen järjestämiseen unionin lainsäädännössä säädettyä
menettelyä.

13 §

Energiamarkkinavirasto voi muuttaa vahvistuspäätöstä antamallaan uudella pää-
töksellä, jonka käsittely on tullut vireille vahvistuspäätöksen kohteen hakemuk-
sesta tai Energiamarkkinaviraston omasta aloitteesta. Määräajaksi annettua vah-
vistuspäätöstä voidaan muuttaa päätöksen kohteen tai Energiamarkkinaviraston
aloitteesta ja toistaiseksi voimassa olevaa vahvistuspäätöstä Energiamarkkinavi-
raston aloitteesta, jos:

1) päätöksen kohde on antanut virheellisiä tai puutteellisia tietoja, jotka ovat vai-
kuttaneet päätöksen sisältöön;

2) muutos perustuu lainsäädännön muuttumiseen;

- 3) muutos perustuu muutoksenhakutuomioistuimen antamaan ratkaisuun;
- 4) muutokseen on painava syy päätöksen antamisen jälkeen tapahtuneen olosuhteiden olennaisen muutoksen johdosta;
- 5) muutokseen on painava syy vanhentuneiden ehtojen tai hinnoittelujärjestelyjen uudistamisen johdosta; tai
- 6) muutos on tarpeen Suomea sitovan kansainvälisen veloitteen täytäntöön panemiseksi.

Jos vahvistuspäätös on annettu määräajaksi, on päätöksen kohteen tehtävä hakemus päätöksen muuttamisesta Energiamarkkinavirastolle ennen vahvistuspäätöksen voimassaoloajan päättymistä tai, jos hakemuksen perusteena on 1 momentin 4 kohta, kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun olosuhteiden muutos on ilmennyt, kuitenkin viimeistään 60 päivän kuluessa vahvistuspäätöksen voimassaoloajan päättymisestä. Jos hakemuksen perusteena on 1 momentin 3 kohta, hakemus voidaan valvontajakson päättymisen jälkeen tehdä kuitenkin 60 päivän kuluessa siitä, kun muutoksenhakutuomioistuimen päätös on tullut lainvoimaiseksi.

Perustelut

Asianosaisuus

Fingrid Datahub Oy on pyytänyt Energiavirastoa vahvistamaan sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palveluehdot valvontalain 10 §:n nojalla.

Sähkömarkkinalain 49 a §:n mukaan järjestelmävastaava kantaverkonhaltija vastaa vastuualueellaan jakeluverkoissa käytävän sähkökaupan markkinaprosessien edellyttämän tiedonvaihdon ja -hallinnan keskitetystä järjestämisestä ja taseselvityksestä jakeluverkoissa (sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palvelut).

Sähkömarkkinalain 8 §:n mukaan järjestelmävastaavan kantaverkonhaltijan verkkoluvan edellytyksenä on, että se on järjestänyt sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palvelujen hoitamiseen liittyvät toiminnot kokonaan omistamansa tytäryhtiön tehtäväksi.

Fingrid Oyj on Energiaviraston 19.1.2015 antamalla päätöksellä asianumero 831/410/2013 määrätty sähkömarkkinalain 8 §:n tarkoittamaksi järjestelmävastaavaksi kantaverkonhaltijaksi manner-Suomen alueella. Fingrid on järjestänyt sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palvelujen hoitamiseen liittyvä toiminnot kokonaan omistamansa tytäryhtiön Fingrid Datahub Oy:n tehtäväksi.

Valvontalain 10 §:n mukaan Energiaviraston tulee päätöksellään vahvistaa järjestelmävastaavan kantaverkonhaltijan noudatettaviksi järjestelmävastaavan kantaverkonhaltijan sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palvelujen ehdot sekä menetelmät sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palveluista perimien maksujen määrittämiseksi ennen niiden käyttöönottamista.

Energiavirasto toteaa, että sähkömarkkinalain 49 a §:n perusteella järjestelmävastaava kantaverkonhaltija Fingrid Oyj on vastuussa sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palvelujen hoitamisesta, vaikka yhtiön on tullut antaa siihen liittyvät

toiminnot tytäryhtiönsä Fingrid Datahub Oy:n tehtäväksi. Edelleen valvontalain 10 §:n nojalla Energiaviraston tehtävänä on vahvistaa sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palveluehdot järjestelmävastaava kantaverkonhaltija Fingrid Oyj:n noudattavaksi. Energiavirasto toteaa, että Fingrid Oyj:n tehtävänä on edelleen huolehtia, että Fingrid Datahub Oy noudattaa vahvistettuja palveluehtoja.

Tämän perusteella Energiavirasto katsoo, että sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palveluehtoja koskevan vahvistuspäätöksen asianosaisena on järjestelmävastaava kantaverkonhaltija Fingrid Oyj.

Vahvistetut ehdot

FGDH on 12.6.2024 päivättyssä vahvistuspyynnössään todennut, että muun verkonhaltijan tiedonvaihtosopimuksessa on kohdassa 15 Sopimuksen muuttaminen kohta 15.2, jonka sisältö on seuraava:

”Tämä sopimusmalli julkaistaan markkinaosapuolille 1.10.2021, jolloin Energiavirastossa on vireillä tämän sopimuksen ehtoja koskeva vahvistamismenettely asianumerolla 2717/434/2021 (Vahvistamismenettely). Osapuolet sopivat, että jos Vahvistamismenettelyn ratkaisu edellyttää tämän sopimuksen ehtojen muuttamista, muutetaan tämän sopimuksen ehtoja Vahvistamismenettelyn ratkaisun edellyttämällä tavalla. Datahub ilmoittaa tässä kohdassa 15.2 tarkoitetusta sopimusmuutoksesta kirjallisesti asiakasportaalissa ja muutos tulee voimaan 30 päivän kuluttua ilmoituksen julkaisemisesta.”

FGDH:n mukaan kyseinen kohta 15.2. voidaan poistaa tiedonvaihtosopimuksesta, sillä Energiavirasto on 1.10.2021 jälkeen vahvistanut kyseisen tiedonvaihtosopimuksen ehdot.

Energiavirasto toteaa, että edellä FGDH:n esittämin perustein kohta voidaan poistaa sopimuksesta.

Ehtojen voimassaolo

Energiavirasto katsoo perustelluksi vahvistaa tällä päätöksellä sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon muun verkonhaltijan tiedonvaihtosopimuksen ehdot toistaiseksi.

Sovelletut säännökset

Sähkömarkkinalain (588/2013) 3 §:n 1 momentin 27 a kohta, 8 §:n 2 momentti, 49 a §, 49 b §

Sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain (590/2013) 10 §:n 1 momentin 7 kohta, 10 §:n 2 momentin 5 kohta, 12 a §:n 2 momentti, 13 §, 36 §

Energiavirastosta annetun lain (870/2013) 1 §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen voi hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen oheisen valitusosoituksen mukaisesti.

Liitteet	Valitusosoitus
	Muun verkonhaltijan tiedonvaihtosopimus Palvelukuvaus (Palvelusopimus liite 1) Hinnoittelu (Palvelusopimus liite 2) Palvelutasot (Palvelusopimus liite 3) Testiympäristöt ja niiden vaatimukset (Palvelusopimus liite 4) Tietoturvavaatimukset Datahub-järjestelmän käytölle (Palvelusopimus liite 5) Sertifiointipalvelun vaatimukset (Palvelusopimus liite 6)
Jakelu	Fingrid Oyj
Tiedoksi	Fingrid Datahub Oy

VALITUSOSOITUS

Valitusoikeus hallintopäätöksestä

Energiaviraston antamaan hallintopäätökseen saa hakea muutosta valittamalla siten kuin laissa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) säädetään. Valituskelpoisella hallintopäätöksellä tarkoitetaan päätöstä, jolla asia on ratkaistu tai jätetty tutkimatta.

Hallintopäätökseen saa hakea muutosta valittamalla se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään.

Valitusviranomainen

Valitusviranomainen Energiaviraston päätökseen on markkinaoikeus.

Valituksen tekeminen ja valitusaika

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Jos tiedoksianto on toimitettu tavallisena tiedoksiantona postitse kirjeellä vastaanottajalle, katsotaan hänen saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Mikäli päätös annetaan hakijalle tiedoksi sähköisenä viestinä, päätös katsotaan annetuksi tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Jos päätös on postitettu saantitodistusta vastaan, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksiantopäivää ei oteta lukuun.

Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä. Viranomaisen tietoon asian katsotaan tulleen kirjeen saapumispäivänä.

Kun valituksen tekemisen määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Valituksen tekemisestä säädetään lisäksi sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003). Määräaikojen laskemisesta säädetään säädettyjen määräaikain laskemisesta annetussa laissa (150/1930).

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- vaatimusten perustelut; sekä
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä tuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi tuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatimuspäätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja. Hän saa esittää uuden vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta; sekä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.
- asiamiestä käytettäessä valtakirja, sen mukaan kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä säädetään.

Valituskirjelmän toimittaminen valitusviranomaiselle

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa markkinaoikeuteen, jonka osoite on

**Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI**

**faksi: 029 56 43314
sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi**

Valituskirjelmä voidaan toimittaa valitusviranomaiselle myös postitse.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Kun valituskirjelmä toimitetaan hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta, liitteet voi toimittaa skannattuna asiointipalvelussa tai kirjeitse. Kirjeitse toimitettaessa mainitse asiasta asiointipalvelun Viesti-kentässä.

Valituskirjelmän lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Oikeudenkäyntimaksu

Valituksen käsittelystä markkinaoikeudessa voidaan periä oikeudenkäyntimaksu.

Valittajalta peritään markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksu 2120 euroa.

Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajan-tasa/2015/20151455?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=tuomiois-tuinmaksulaki#P5>) on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä.

TIEDONVAIHTOSOPIMUS

FINGRID DATAHUB OY:N

JA

VÄLILLÄ

Sisällysluettelo

OSAPUOLET	5
SOPIMUKSEN TAUSTA JA TARKOITUS.....	5
1 TIEDONVAIHDON SISÄLTÖ.....	6
2 LAINSÄÄDÄNTÖ JA OHJEET	6
3 KÄYTTÖNOTON JA KÄYTÖN EDELLYTYKSET	7
4 MAKSUT	7
5 ALIHANKINNAT.....	7
6 PALVELU JA HÄIRIÖISTÄ ILMOITTAMINEN.....	8
7 TIETOJEN KÄSITTELY JA LUOVUTTAMINEN	8
8 LUOTTAMUKSELLISUUS.....	8
9 TIETOTURVA JA TIETOJÄRJESTELMIIN KOHDISTUVAT HÄIRIÖT.....	8
9.1 Tietoturvaa koskevat vaatimukset.....	8
9.2 Tietoturvaloukkauksista ilmoittaminen	8
9.3 Tietojärjestelmiin kohdistuvista häiriöistä ilmoittaminen.....	8
9.4 Yhteyshenkilö.....	8
9.5 Tietoturvaloukkauksista ja tietojärjestelmiin kohdistuvista häiriöistä tiedottaminen.....	9
9.6 Salassapito	9
10 KESKEYTYKSET	9
11 VASTUU TOIMITETUISTA TIEDOISTA.....	10
12 VASTUUNRAJOITUKSET JA VAHINGONKORVAUS	10
13 YLIVOIMAINEN ESTE.....	10
14 SOPIMUKSEN VOIMASSAOLO.....	11
15 SOPIMUKSEN MUUTTAMINEN.....	11
16 SOPIMUKSEN SIIRTÄMINEN	11
17 SOPIMUKSEN PÄÄTTÄMINEN	11
17.1 Sopimuksen irtisanominen.....	11

Fingrid Datahub Oy

Katuosoite
Läkkisepäntie 21
00620 Helsinki

Postiosoite
PL 530
00101 Helsinki

Puhelin
030 395 5000

Faksi
030 395 5196

Y-tunnus 2745543-5, ALV rek.
etunimi.sukunimi@fingrid.fi
www.fingrid.fi

17.2 Sopimuksen purkaminen	11
18 SOPIMUKSEN TULKINTA	11
18.1 Sopimuksen osittainen pätemättömyys tai mitättömyys.....	11
18.2 Oikeuksien käyttämättä jättäminen	12
18.3 Sopimusasiakirjojen etusijajärjestys.....	12
19 SOVELLETTAVAT LAIT JA ERIEELISYYDET	12
20 MUUT ILMOITUKSET.....	12
20.1 Ilmoitukset.....	12
21 SOPIMUSKAPPALEET	12

Fingrid Datahub Oy

Katuosoite
Läkkisepäntie 21
00620 Helsinki

Postiosoite
PL 530
00101 Helsinki

Puhelin
030 395 5000

Faksi
030 395 5196

Y-tunnus 2745543-5, ALV rek.
etunimi.sukunimi@fingrid.fi
www.fingrid.fi

SOPIMUKSEN LIITTEET

Liite	Kuvaus
1	Palvelukuvaus
2	Palvelutasot
3	Testiympäristöt ja niiden vaatimukset
4	Tietoturvavaatimukset Datahub-järjestelmän käytölle
5	Sertifiointipalvelun vaatimukset
6	Osapuolittiedot

Fingrid Datahub Oy

Katuosoite
Läkkisepäntie 21
00620 Helsinki

Postiosoite
PL 530
00101 Helsinki

Puhelin
030 395 5000

Faksi
030 395 5196

Y-tunnus 2745543-5, ALV rek.
etunimi.sukunimi@fingrid.fi
www.fingrid.fi

TIEDONVAIHTOSOPIMUS

OSAPUOLET

- (1) Fingrid Datahub Oy, suomalainen osakeyhtiö, y-tunnus 2745543-5 ("**Datahub**")
- (2) , [suomalainen osakeyhtiö], y-tunnus , GLN-tunnus [GLN-tunnus] ("**Muu verkonhaltija**", sopimuksen liitteissä lisäksi "**Asiakas**")

TAI, jos kyseessä ulkomainen yhtiö:

, [ulkomaalainen yhtiö], VAT-tunnus , GLN-tunnus [GLN-tunnus] ("**Muu verkonhaltija**", sopimuksen liitteissä lisäksi "**Asiakas**")

jäljempänä yhdessä "**Osapuolet**" ja erikseen "**Osapuoli**".

SOPIMUKSEN TAUSTA JA TARKOITUS

- (A) Sähkömarkkinalain (588/2013 "**SML**") 49 a §:n mukaan kantaverkkoyhtiö Fingrid Oyj vastaa sähkökaupan markkinaprosessien edellyttämän tiedonvaihdon ja -hallinnan keskitetystä järjestämisestä. Sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palvelut on määritelty SML 49 a §:ssä. Sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palvelut tuottaa Fingrid Oyj:n kokonaan omistama tytäryhtiö Fingrid Datahub Oy, joka toimii SML:ssa tarkoitettuna sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksikkönä. Datahub vastaa SML 49 a §:n mukaisesti muun muassa sähkökauppojen taseselvityksestä jakeluverkoissa ja taseselvitykseen liittyvän tiedonvaihdon järjestämisestä.
- (B) Datahubin velvollisuudeksi SML 49 a §:ssä säädettyä jakeluverkkojen taseselvitystä ja siihen liittyvää tiedonvaihtoa varten Muun verkonhaltijan on ilmoitettava Datahubille mittausvastuullaan olevat mittausalueensa jakeluverkkoon liittyvät rajapistemittaukset. Tästä velvollisuudesta on säädetty SML 75 a §:ssä sekä valtioneuvoston asetuksessa sähkötoimituksen selvityksestä ja mittauksesta. Edelleen SML 49 a §:ssä on säädetty Datahubin tehtäväksi laskutuksen ja taseselvityksen perustana olevien mittautietojen tiedonvaihdon järjestäminen. Näin ollen Muu verkonhaltija saa datahub-järjestelmästä jakeluverkonhaltijan mittausvastuulla olevan rajapistemittauksen mittautiedon siinä tapauksessa, että Muu verkonhaltija toimii rajapistemittauksen vastakkaisen mittausalueen verkonhaltijana. Jakeluverkon taseselvitykseen liittyvä tiedonvaihto toteutetaan Datahub-järjestelmän avulla.
- (C) Tällä Sopimuksella sovitaan Osapuolten Tiedonvaihtoa koskevista oikeuksista ja velvollisuuksista.

MÄÄRITELMÄT

" Datahub-järjestelmä "	tarkoittaa Datahubin SML 49 a §:ssä määriteltyjen sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palvelujen tuottamisessa käyttämää tietojärjestelmää
" Datahub-järjestelmän käyttäjä "	tarkoittaa Datahub-järjestelmää käyttäviä Sähkömarkkinaosapuolia, muita verkonhaltijoita ja kolmansia osapuolia lukuun ottamatta SML:ssa tarkoitettuja loppukäyttäjiä
" Muu verkonhaltija "	tarkoittaa SML 75 a §:n 2 momentissa tarkoitettua verkonhaltijaa ja kiinteistönhaltijaa

Fingrid Datahub Oy

Katuosoite
Läkkisepäntie 21
00620 Helsinki

Postiosoite
PL 530
00101 Helsinki

Puhelin
030 395 5000

Faksi
030 395 5196

Y-tunnus 2745543-5, ALV rek.
etunimi.sukunimi@fingrid.fi
www.fingrid.fi

”Taseselvityksikkö”	tarkoittaa sähköntoimitusten selvityksestä ja mittauksesta annetussa valtioneuvoston asetuksessa tarkoitettua järjestelmävastaavan kantaverkonhaltijan toimintayksikköä tytäryhtiötä tai osakkuusyhtiötä, joka huolehtii valtakunnalliseen taseselvitykseen liittyvistä tehtävistä
”Tiedonvaihto”	tarkoittaa sähköntoimitusten selvityksestä ja mittauksesta annetussa valtioneuvoston asetuksessa tarkoitettua tiedonvaihtoa
”Pääsopimus”	tarkoittaa tätä tiedonvaihtosopimusta ilman liitteitä
”Sopimus”	tarkoittaa tätä tiedonvaihtosopimusta liitteineen
”Sähkömarkkinaosapuoli”	tarkoittaa SML 3 §:n 1 momentin 10 kohdassa määriteltyä jakeluverkonhaltijaa lukuun ottamatta verkonhaltijaa, jolla on hallinnassaan vain suurjännitteistä jakeluverkkoa. Lisäksi Sähkömarkkinaosapuoli tarkoittaa SML 3§:n 1 momentin 12 kohdassa määriteltyä vähittäismyyntiä harjoittavaa vähittäismyyjää

1 TIEDONVAIHDON SISÄLTÖ

- 1.1 Muulla verkonhaltijalla on SML 75 a §:n 2. momentin mukaisesti velvollisuus järjestää momentissa mainittuun rajapistemittaukseen liittyvä tiedonvaihto Datahubin kanssa.
- 1.2 Datahub-järjestelmän yhtenä tehtävänä on jakeluverkon taseselvitykseen liittyvän Tiedonvaihdon toteuttaminen soveltuvan lainsäädännön mukaisesti.
- 1.3 Tiedonvaihtoon ja Datahub-järjestelmän käyttöön liittyvät Osapuolten oikeudet ja velvollisuudet on määritelty tarkemmin liitteessä 1 (Palvelukuvaus). Datahub tekee palvelun kehittämisessä yhteistyötä sähkömarkkinaosapuolten kanssa SML 49 §:n mukaisesti SML 49 §:ssä määritellyn kehittämisvelvoitteen piiriin kuuluvien asiakokonaisuuksien osalta. Datahubilla on oikeus päivittää Palvelukuvausta toiminnan ja tiedonvaihdon kehittyessä. Datahub-järjestelmän sisältöä ja Osapuolten oikeuksia ja velvollisuuksia voidaan muuttaa siten kuin Sopimuksessa jäljempänä määrätään.

2 LAINSÄÄDÄNTÖ JA OHJEET

- 2.1 Tiedonvaihtoon sovelletaan SML:ia ja tämän lisäksi kulloinkin voimassa olevia Palvelun toteuttamiseen soveltuvia asetuksia, joita sopimuksen allekirjoitushetkellä ovat työ- ja elinkeinoministeriön asetus sähköntoimitusten selvitykseen liittyvästä tiedonvaihdosta, valtioneuvoston asetus sähköntoimituksen selvityksestä ja mittauksesta sekä kulloinkin voimassa olevaa muuta soveltuvaa lainsäädäntöä ja viranomaisten antamia määräyksiä ja ohjeita. Mikäli soveltuvaan lainsäädäntöön tai viranomaismääräyksiin tulee muutoksia, noudatetaan kulloinkin voimassa olevia säädöksiä ja määräyksiä niiden voimaantulumisesta lukien.
- 2.2 Datahub voi antaa Muulle verkonhaltijalle tarkempia ohjeita lakisääteisen palvelun tai tehtävänsä toteuttamiseksi koskien esimerkiksi Datahub-järjestelmän käyttöä, Muun verkonhaltijan Datahubin käytön kannalta merkityksellisiä tietojärjestelmiä koskevia vaatimuksia ja tietoturvaa. Muu verkonhaltija sitoutuu noudattamaan Datahubin kulloinkin antamia ohjeita. Datahubilla on oikeus

Fingrid Datahub Oy

Katuosoite
Läkkisepäntie 21
00620 Helsinki

Postiosoite
PL 530
00101 Helsinki

Puhelin
030 395 5000

Faksi
030 395 5196

Y-tunnus 2745543-5, ALV rek.
etunimi.sukunimi@fingrid.fi
www.fingrid.fi

muuttaa antamia ohjeita, jos muutos on tarpeen sen lakisääteisen tehtävän toteuttamiseksi tai lainsäädännön, viranomais määräysten tai SML 49 §:n mukaisessa kehitystyössä määriteltyjen muiden ohjeiden ja suositusten noudattamiseksi ilmoittamalla siitä Muulle verkonhaltijalle kirjallisesti etukäteen 60 päivää ennen voimaantuloa. Tässä tarkoitettujen ohjeiden vähäistä suuremmat muutokset tehdään yhteistyössä toimialan kanssa Liitteessä 1 kuvatuissa työryhmissä ennen niiden käyttöönottoa.

- 2.3 Jos muutos on välittömästi tarpeen Datahub-järjestelmän toimivuuden turvaamiseksi, tietoturvan tai muun Datahub-järjestelmää uhkaavan häiriön torjumiseksi tai lainsäädännön tai viranomais määräysten noudattamiseksi, Datahubilla on oikeus antaa välittömästi voimaan tuleva tilapäinen määräys, joka on voimassa siihen asti, kunnes Datahub on tehnyt tarvittavat muutokset kulloinkin voimassa oleviin ohjeisiin tai väliaikaisen määräyksen noudattaminen ei ole enää tarpeellista.

3 KÄYTTÖNOTON JA KÄYTÖN EDELLYTYKSET

- 3.1 Datahub-järjestelmän käyttö ja käyttöönotto edellyttävät, että Muu verkonhaltija täyttää tämän kohdan 3 edellytykset.
- 3.2 Oikeus Datahub-järjestelmän käyttöön edellyttää, että
- (i) Muulla verkonhaltijalla on GS1-standardin mukainen GLN-tunnus ja muut tarvittavat tunnukset ja Muu verkonhaltija on rekisteröitynyt taseselvitysyksikkö eSett Oy:lle valtakunnallisen taseselvityksen osalta;
 - (ii) Muun verkonhaltijan tietojärjestelmät ovat vaatimustenmukaiset;
 - (iii) Mikäli Muu verkonhaltija ilmoittaa mittaustietoa Datahub-järjestelmään niin edellytetään, että sen tietojärjestelmät läpäisevät Datahubin ylläpitämän sertifiointipalvelun vaatimukset, jotka on määritelty liitteessä 5; ja
 - (iv) Muun verkonhaltijan tietojärjestelmien ja prosessien tietoturvan taso on asianmukainen ja täyttää liitteessä 4 määritellyt vaatimukset.
- 3.3 Jos Muu verkonhaltija on mittausvastuussa mittausalueensa jakeluverkkoon liittyvistä rajapistemittauksista, niin sen tulee ennen käyttöönottoa osoittaa, että sen järjestelmät ja prosessit vastaavat Datahubin ylläpitämän sertifiointipalvelun vaatimuksia. Jos Muulle verkonhaltijalle tulee Datahub-järjestelmän käyttöönoton jälkeen edellä mainittu mittausvastuu rajapistemittauksista, niin Muun verkonhaltijan tulee sertifioitua sertifiointipalvelun vaatimusten mukaisesti, ennen kuin Muu verkonhaltija toimittaa tietoja Datahub-järjestelmään.
- 3.4 Osana Datahubin kehittämistä Muulla verkonhaltijalla on oikeus käyttää Datahub-järjestelmän testiympäristöä, jota koskevat ehdot on määritelty liitteessä 3.

4 MAKSUT

- 4.1 Osapuolilla ei ole oikeutta periä Tiedonvaihdosta maksua. Kukin Osapuoli vastaa itse Tiedonvaihdon kustannuksista.

5 ALIHANKINNAT

- 5.1 Osapuoli vastaa siitä, että sen alihankijat noudattavat kaikkia Osapuolelle Sopimuksessa asetettuja velvoitteita. Osapuoli vastaa alihankijoidensa toimista kuin omistaan.

Fingrid Datahub Oy

Katuosoite
Läkkisepäntie 21
00620 Helsinki

Postiosoite
PL 530
00101 Helsinki

Puhelin
030 395 5000

Faksi
030 395 5196

Y-tunnus 2745543-5, ALV rek.
etunimi.sukunimi@fingrid.fi
www.fingrid.fi

6 PALVELU JA HÄIRIÖISTÄ ILMOITTAMINEN

- 6.1 Sopimuksen liitteenä 2 on Palvelutasot-liite, joka kuvaa sähkömarkkinaosapuolien palvelusopimukseen sovellettavia palvelutasoja sekä mahdollisiin poikkeamiin liittyviä menettelyjä. Muulla verkonhaltijalla tulee olla liitteen 2 kohdan 3.1 mukainen pääkäyttäjä. Mikäli Muu verkonhaltija havaitsee häiriön Datahub-järjestelmässä, tulee Muun verkonhaltijan ilmoittaa häiriöstä liitteen 2, kohdan 4.1 mukaisesti Datahubin Tukipalveluun. Muilta osin liite 2 on luonteeltaan informatiivinen, eikä se informatiivisilta osiltaan aseta Osapuolille sopimusvelvoitteita.

7 TIETOJEN KÄSITTELY JA LUOVUTTAMINEN

- 7.1 Osapuolilla on oikeus käsitellä ja luovuttaa Datahub-järjestelmään tallennettuja taseselvitykseen liittyviä tietoja siten kuin SML:ssa ja muussa soveltuvassa lainsäädännössä säädetään.

8 LUOTTAMUKSELLISUUS

- 8.1 Osapuolet tiedostavat, että niitä voivat sitoa soveltuvassa lainsäädännössä tai sopimuksissa asetetut salassapitovelvoitteet.

9 TIETOTURVA JA TIETOJÄRJESTELMIIN KOHDISTUVAT HÄIRIÖT

9.1 Tietoturvaa koskevat vaatimukset

- 9.1.1 Osapuolet tiedostavat, että tietoturva on merkittävä osatekijä Tiedonvaihdon ja Datahub-järjestelmän asianmukaisessa toteuttamisessa. Muulla verkonhaltijalla on velvollisuus huolehtia siitä, että Muun verkonhaltijan järjestelmien ja prosessien tietoturvan taso on asianmukainen. Asianmukaisen tietoturvan tason varmistamiseksi ja tietojärjestelmiin kohdistuvien riskien hallitsemiseksi Muu verkonhaltija sitoutuu noudattamaan Datahubin kulloinkin antamia Datahub-järjestelmän tietoturvan toteuttamiseksi tarpeellisia ohjeita ja toteuttamaan asianmukaiset tekniset, fyysiset ja organisatoriset toimenpiteet.

9.2 Tietoturvaloukkauksista ilmoittaminen

- 9.2.1 Osapuolet tiedostavat, että tietoturvaan liittyvät riskit ja erityisesti tietoturvaan kohdistuvat loukkaukset voivat edellyttää nopeita toimenpiteitä Datahub-järjestelmään toimitettujen tietojen luottamuksellisuuden turvaamiseksi ja vahinkojen rajoittamiseksi. Osapuoli sitoutuu ilmoittamaan toiselle Osapuolelle Datahub-järjestelmään kohdistuvista ja sitä uhkaavista tietoturvaloukkauksista, joilla on tai saattaa olla vaikutusta Datahub-järjestelmän tietoturvaan, viipymättä ja viimeistään 24 tunnin kuluessa siitä, kun loukkaus tai sen uhka on tullut Osapuolen tietoon.
- 9.2.2 Osapuolet sitoutuvat toimimaan yhteistyössä tietoturvaloukkauksen tai sen uhan selvittämiseksi ja toteuttamaan kaikki kohtuulliset toimenpiteet tietoturvaloukkauksen aiheuttaman vahingon rajoittamiseksi.

9.3 Tietojärjestelmiin kohdistuvista häiriöistä ilmoittaminen

- 9.3.1 Osapuoli sitoutuu ilmoittamaan toiselle Osapuolelle tietojärjestelmiinsä kohdistuvista merkittävistä häiriöistä ja muista tapahtumista, jotka saattavat estää Datahub-järjestelmän toimivuuden tai häiritä sitä olennaisesti, viipymättä ja viimeistään 24 tunnin kuluessa siitä, kun Osapuoli on tullut niistä tietoiseksi.

9.4 Yhteyshenkilö

- 9.4.1 Ennen Tiedonvaihdon aloittamista Osapuolet nimeävät tietoturvallisuutta ja -suojaa koskevia kiireellisiä ja kiireettömiä yhteydenottoja varten yhteyshenkilön tai -henkilöt. Muu verkonhaltija ilmoittaa Datahubille kyseisen yhteyshenkilön tai -henkilöiden yhteystiedot, mukaan lukien

Fingrid Datahub Oy

Katuosoite
Läkkisepäntie 21
00620 Helsinki

Postiosoite
PL 530
00101 Helsinki

Puhelin
030 395 5000

Faksi
030 395 5196

Y-tunnus 2745543-5, ALV rek.
etunimi.sukunimi@fingrid.fi
www.fingrid.fi

puhelinnumeron ja sähköpostin liitteellä 6 (Osapuolitetiedot). Datahubin tietoturvallisuutta ja -suojaaja koskevan yhteystiedon yhteystiedot löytyvät Datahub Palvelut -portaalista.

9.5 Tietoturvaloukkauksista ja tietojärjestelmiin kohdistuvista häiriöistä tiedottaminen

9.5.1 Datahubilla on oikeus ja velvollisuus tiedottaa muita Datahub-järjestelmän käyttäjiä Muusta verkonhaltijasta johtuvista Datahub-järjestelmää uhkaavista tai siihen kohdistuvista tietoturvaloukkauksista, häiriöistä ja riskeistä, jos niillä on tai voi olla vaikutusta Datahub-järjestelmän käyttöön tai tietoturvaan tai tiedottamiseen on muu painava syy.

9.6 Salassapito

9.6.1 Datahub-järjestelmän tietoturvan varmistamiseksi Muu verkonhaltija sitoutuu pitämään luottamuksellisena Muun verkonhaltijan tietoon tulleet ei-julkiset Datahub-järjestelmää koskevat tekniset tiedot sekä Datahub-järjestelmään kohdistuneita häiriöitä ja haavoittuvuuksia koskevat tiedot, ja olemaan luovuttamatta niitä kolmansille osapuolille.

9.6.2 Edellä sanotun estämättä Muulla verkonhaltijalla on kuitenkin oikeus luovuttaa edellä mainittuja tietoja

- (i) Datahubin etukäteisellä nimenomaisella suostumuksella;
- (ii) alihankkijoilleen ja neuvonantajilleen edellyttäen, että näitä sitoo sopimusperusteinen salassapitovelvollisuus;
- (iii) siltä osin kuin se on välttämätöntä tietoturvan torjumiseksi; tai
- (iv) siltä osin kuin Muulla verkonhaltijalla on siihen velvollisuus lain, asetuksen, viranomais määräyksen tai tuomioistuimen päätöksen perusteella.

9.6.3 Tämän kohdan 9.6 mukaiset velvollisuudet jäävät voimaan Sopimuksen voimassaolon päättyemisestä huolimatta.

10 KESKEYTYKSET

10.1.1 Mikäli jokin edellä kohdissa 3.2 ja 3.3 kuvatuista käyttöönoton ja/tai käytön edellytyksistä ei täyty, Datahubilla on oikeus välittömästi estää tai keskeyttää Muun verkonhaltijan pääsy Datahub-järjestelmään. Mikäli puute käyttöönoton ja/tai käytön edellytyksissä on vähäinen eikä estä Muun verkonhaltijan Datahub-järjestelmän asianmukaista käyttöä, Datahub voi harkintansa mukaan ennen pääsyn estämistä tai keskeyttämistä myöntää määräajan, jonka kuluessa Muun verkonhaltijan on korjattava puute. Datahubin tulee saattaa Datahub-järjestelmä Muun verkonhaltijan käyttöön viipymättä, kun Muu verkonhaltija on korjannut puutteen. GLN-tunnuksen tai taseselvitysyksikkö eSett Oy:lle rekisteröitymisen puute johtaa kuitenkin aina pääsyn estämiseen tai keskeyttämiseen

10.1.2 Datahubilla on lisäksi oikeus välittömästi keskeyttää Muun verkonhaltijan pääsy Datahub-järjestelmään kokonaan tai osittain, jos Datahub-järjestelmään kohdistuu tai sitä uhkaa merkittävä häiriö, tietoturvaloukkaus tai muu tapahtuma, joka saattaa rajoittaa tai vaarantaa Datahub-järjestelmän toimivuuden, häiritä sitä tai aiheuttaa haittaa tai vahinkoa Muulle verkonhaltijalle tai muille Datahub-järjestelmän käyttäjille tai jos Muu verkonhaltija laiminlyö Sopimuksen tai Datahubin antamien ohjeiden noudattamisen. Datahubin tulee saattaa Datahub-järjestelmä takaisin Muun verkonhaltijan käyttöön viipymättä sen jälkeen, kun keskeyttäminen ei enää ole tarpeen häiriön, tietoturvaloukkauksen tai muun tapahtuman torjumiseksi tai kun Muu verkonhaltija on korjannut menettelynsä.

Fingrid Datahub Oy

Katuosoite
Läkkisepäntie 21
00620 Helsinki

Postiosoite
PL 530
00101 Helsinki

Puhelin
030 395 5000

Faksi
030 395 5196

Y-tunnus 2745543-5, ALV rek.
etunimi.sukunimi@fingrid.fi
www.fingrid.fi

11 VASTUU TOIMITETUISTA TIEDOISTA

- 11.1 Muu verkonhaltija vastaa [SML 75 a §:n] mukaisesti Datahub-järjestelmään toimittamansa tiedon virheettömyydestä ja ajantasaisuudesta ja sitoutuu korjaamaan toimittamansa virheellisen tiedon viipymättä.
- 11.2 Datahub vastaa ainoastaan itse tuottamansa tiedon virheettömyydestä ja ajantasaisuudesta ja sitoutuu korjaamaan virheellisen tiedon viipymättä.
- 11.3 Datahub ei vastaa Muulle verkonhaltijalle vahingoista, jotka ovat aiheutuneet kolmannen osapuolen Datahub-järjestelmään toimittamista virheellisistä tiedoista.

12 VASTUUNRAJOITUKSET JA VAHINGONKORVAUS

- 12.1 Osapuoli vastaa toiselle Osapuolelle Sopimukseen perustuvien veloitteiden laiminlyönnistä aiheutuneesta vahingosta.
- 12.2 Osapuoli ei kuitenkaan ole vastuussa epäsuorista tai välillisistä vahingoista. Mikäli vahinkoa kärsinyt Osapuoli ei ryhdy vahingon määrää rajoittaviin kohtuullisiin toimenpiteisiin ilman aiheetonta viivytystä, korvausmäärää voidaan alentaa.
- 12.3 Osapuolen vastuu toiselle Osapuolelle aiheutuneista välittömistä vahingoista rajoittuu yhteensä enintään 20 000 euroon kunkin Datahubin täysimittaisen valvontajakson aikana tapahtuneista vahingoista. Ensimmäiseksi tässä sopimuskohdassa tarkoitetuksi valvontajaksoksi katsotaan ajanjakso 21.2.2022 – 31.12.2027, jonka jälkeen tässä sopimuskohdassa tarkoitettu valvontajakso määräytyy Energiaviraston päätöksen mukaan.
- 12.4 Datahub ei vastaa mahdollisista Muun verkonhaltijan muille Datahub-järjestelmän käyttäjille aiheuttamista vahingoista. Mikäli Datahub kuitenkin veloitetaan suorittamaan Muun verkonhaltijan Sopimukseen perustuvien veloitteiden laiminlyönnin ja/tai rikkomisen johdosta korvausta Datahub-järjestelmän käyttäjälle ja/tai kolmansille osapuolille, Muu verkonhaltija on velvollinen korvaamaan Datahubille edellä kuvatun vahingon.
- 12.5 Tämän kohdan 12 mukaisia vastuunrajoituksia ei sovelleta Muun verkonhaltijan kohtaan 12.4 perustuvaan vahingonkorvausvelvollisuuteen tai, jos vahinko on aiheutettu tahallisesti tai törkeällä huolimattomuudella.

13 YLIVOIMAINEN ESTE

- 13.1 Osapuolet eivät vastaa sopimus- tai korvausveloitteestaan siltä osin kuin sopimuksen noudattamisen estää tai sitä viivästyttää ylivoimainen este (force majeure).
- 13.2 Ylivoimaiseksi esteeksi katsotaan sellainen tapahtuma, jota Osapuoli ei ole voinut estää kohtuullista huolellisuutta noudattaen ja joka tekee Osapuolen Sopimuksen mukaisen suorituksen mahdottomaksi tai vaikeuttaa sitä olennaisesti tai tekee sen taloudellisesti tai muuten kohtuuttomaksi. Ylivoimaisiksi esteiksi katsotaan muun muassa sota, kansallinen poikkeustila, kansainväliset pakotteet, sisäiset levottomuudet, ilkivalta, sabotaasi, räjähdys, tulipalo, poikkeuksellinen tulva, vesivahinko, ukkonen, rajumyrsky, tai muu poikkeuksellinen sääolosuhde, luonnonmullistus, vakava epidemia, pandemia, sähköverkon ylijännite, yleinen liikenteen tai tietoliikenteen tai energijakelun keskeytys, energian tai muun olennaisen raaka-aineen toimituksen keskeytys, lakko tai työnseisaus, työnantajajärjestön määräämä työsulku, viranomaisten toimenpide tai muu vaikutuksiltaan yhtä merkittävä ja epätavallinen Osapuolista riippumaton syy.
- 13.3 Osapuolten on viipymättä ilmoitettava ylivoimaisesta esteestä ja esteen lakkaamisesta toiselle Osapuolelle.

Fingrid Datahub Oy

Katuosoite
Läkkisepäntie 21
00620 Helsinki

Postiosoite
PL 530
00101 Helsinki

Puhelin
030 395 5000

Faksi
030 395 5196

Y-tunnus 2745543-5, ALV rek.
etunimi.sukunimi@fingrid.fi
www.fingrid.fi

13.4 Ylivoimaisen esteen aikana Osapuolet pyrkivät täyttämään Sopimuksen mahdollisuuksien mukaan.

14 SOPIMUKSEN VOIMASSAOLO

14.1 Sopimus tulee voimaan, kun Osapuolet ovat allekirjoittaneet sen.

14.2 Sopimus on voimassa toistaiseksi.

15 SOPIMUKSEN MUUTTAMINEN

15.1 Datahubilla on oikeus muuttaa Sopimusta edellyttäen, että muutos on tarpeen Datahub-järjestelmän toimivuuden ja/tai Tiedonvaihdon varmistamiseksi, Osapuolten vastuiden tai velvoitteiden selventämiseksi, teknisen kehityksen huomioimiseksi tai lainsäädännön taikka viranomaismääräysten ja -ohjeiden noudattamiseksi. Sopimukseen tehtävät muutokset voivat edellyttää Energiaviraston hyväksyntää. Datahubin tulee ilmoittaa muutoksesta kirjallisesti Muulle verkonhaltijalle vähintään 30 päivää ennen muutoksen voimaantuloa.

16 SOPIMUKSEN SIIRTÄMINEN

16.1 Datahubilla on oikeus siirtää Sopimus sellaiselle kolmannelle osapuolelle, jolle sen SML:ssa tai muussa soveltuvassa lainsäädännössä säädetty tehtävät Datahub-järjestelmän tuottajana siirtyvät osittain tai kokonaan.

16.2 Muulla verkonhaltijalla on oikeus siirtää Sopimus kolmannelle osapuolelle Datahubin etukäteen antamalla kirjallisella suostumuksella. Datahub voi pidättäytyä suostumuksen antamisesta vain perustellusta syystä.

17 SOPIMUKSEN PÄÄTTÄMINEN

17.1 Sopimuksen irtisanominen

17.1.1 Osapuolilla on oikeus irtisanoa Sopimus kirjallisesti yhden kuukauden irtisanomisajalla, mikäli niiden SML:ssa tai sen nojalla annetuissa säädöksissä säädetty velvollisuus Tiedonvaihtoon päättyy lain, asetuksen tai viranomaismääräyksen johdosta tai fuusioitumisen tai yritystoiminnan päättymisen seurauksena tai muusta syystä.

17.2 Sopimuksen purkaminen

17.2.1 Kummallakin Osapuolella on oikeus purkaa Sopimus välittömästi, mikäli toinen Osapuoli on rikkonut Sopimusta olennaisesti. Mikäli sopimusrikkomus on korjattavissa, Osapuoli voi purkaa sopimuksen vain, mikäli sopimusrikkomukseen syyllistynyt Osapuoli ei ole korjannut sopimusrikkomustaan 30 päivän kuluessa siitä, kun Osapuoli on kirjallisesti huomauttanut sopimusrikkomuksesta.

18 SOPIMUKSEN TULKINTA

18.1 Sopimuksen osittainen pätemättömyys tai mitättömyys

18.1.1 Mikäli tämä Sopimus, jokin Sopimuksen määräys tai tällä Sopimuksella toteutettava järjestely katsotaan osittain tai kokonaisuudessaan pätemättömäksi tai mitättömäksi, Sopimus jää muilta osin yhä voimaan, ellei Sopimuksen osan pätemättömyys tai mitättömyys johda koko Sopimusta ajatellen niin merkittävään muutokseen, että Sopimuksen soveltaminen sen jälkeen olisi erittäin kohtuutonta.

Fingrid Datahub Oy

Katuosoite
Läkkisepäntie 21
00620 Helsinki

Postiosoite
PL 530
00101 Helsinki

Puhelin
030 395 5000

Faksi
030 395 5196

Y-tunnus 2745543-5, ALV rek.
etunimi.sukunimi@fingrid.fi
www.fingrid.fi

18.2 Oikeuksien käyttämättä jättäminen

18.2.1 Mikäli Osapuoli jättää käyttämättä jonkin tämän Sopimuksen tarjoaman oikeuden, tämän oikeuden käyttämättä jättäminen ei millään tavalla vaikuta kyseisen Osapuolen oikeuteen käyttää tuota oikeutta myöhemmin niin halutessaan.

18.3 Sopimusasiakirjojen etusijajärjestys

18.3.1 Mikäli Sopimus ja Sopimuksen liitteet ovat keskenään ristiriidassa, noudatetaan ensisijaisesti Sopimusta. Sopimuksen liitteitä noudatetaan niiden numerojärjestyksessä.

19 SOVELLETTAVAT LAIT JA ERIMIELISYYDET

19.1 Tähän Sopimukseen sovelletaan Suomen lakia lukuun ottamatta kansainvälisen yksityisoikeuden lainvalintasääntöjä ja -periaatteita.

19.2 Sopimuksesta mahdollisesti aiheutuneet erimielisyydet, joita ei voida ratkaista keskinäisin neuvotteluin, ratkaistaan Helsingin käräjäoikeudessa, mikäli Osapuolet eivät sovi kirjallisesti muunlaisesta menettelystä.

20 MUUT ILMOITUKSET

20.1 Ilmoitukset

Fingrid Datahub Oy:lle toimitettavien sopimusmuutosten ilmoitukset Datahubin Tukipalvelun kautta.

21 SOPIMUSKAPPALEET

21.1 Tästä Sopimuksesta on tehty kaksi (2) samanlaista kappaletta, yksi jokaiselle Osapuolelle.

[Helsingissä] [x]. päivänä [kuuta] [xxxx]

FINGRID DATAHUB OY

Nimi: [Name]

Asema: [Title]

Nimi: [Name]

Asema: [Title]

Fingrid Datahub Oy

Katuosoite
Läkkisepäntie 21
00620 Helsinki

Postiosoite
PL 530
00101 Helsinki

Puhelin
030 395 5000

Faksi
030 395 5196

Y-tunnus 2745543-5, ALV rek.
etunimi.sukunimi@fingrid.fi
www.fingrid.fi

Muun verkonhaltijan Tiedonvaihotosopimus liite 1

PALVELUKUVAUS MUILLE VERKONHALTIJOILLE

1 JOHDANTO

Fingrid Datahub Oy:n (Datahub) ja Muun verkonhaltijan (Asiakas) välillä solmitun Palvelusopimuksen mukaisesti tässä Palvelukuvauksessa kuvataan Datahubin sekä muun verkonhaltijan tehtävät, osapuolittietojen lisääminen ja ylläpito datahub-järjestelmässä sekä palvelupyyntöjen hallinta.

2 OSAPUOLTEN TEHTÄVÄT

2.1 Datahubin tehtävät

Datahub kehittää sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palveluja ja vähittäismarkkinoiden tiedonvaihtoa yhteistyössä toimialan markkinaosapuolten kanssa. Kehitys- ja yhteistyötä tehdään erillisissä työryhmissä, joissa on edustettuina kulloinkin tarvittava määrä toimialan edustajia. Toimialan edustajat edustavat työryhmissä koko toimialaa. Työryhmien kokousmateriaalit ovat julkisia Datahub Palvelut -portaalissa.

Datahubilla on palvelusopimus jakeluverkonhaltijoiden, sähkönmyyjien, muiden verkonhaltijoiden ja kolmansien osapuolten kanssa.

Datahub ylläpitää sähkönmyyjien ja jakeluverkonhaltijoiden asiakas- ja sopimustietoja sähkönmyyjien ilmoittamien tietojen perusteella sekä sähkönkäyttöpaikkatietoja jakeluverkonhaltijan ilmoittamien tietojen perusteella.

Datahub vastaa mittaustietojen toimituksesta datahub-järjestelmästä niihin oikeutetuille markkinaosapuolille siten kuin jakeluverkonhaltijat ja muut verkonhaltijat ovat ne toimittaneet datahub-järjestelmään.

Datahub tekee jakeluverkon taseselvityksen ja vastaa taseselvitykseen liittyvien laskentojen oikeellisuudesta. Datahub laskee jakeluverkonhaltijan mittausalueen sähkönmyyjäkohtaiset summatoimitukset ja mittausalueen häviöt sekä myyjäkohtaiset tasevirheiden korjaukset ilmoittaen jakeluverkonhaltijalle myyjäkohtaiset tasevirheet myyjien laskutusta varten. Datahub myös toimittaa tarvittavat jakeluverkonhaltijan taseselvitystiedot eSett Oy:lle valtakunnallista taseselvitystä varten.

Datahub tarjoaa sähkönmyyjille ja jakeluverkonhaltijoille sekä muille verkonhaltijoille liittytärärajapinnan sekä käyttöliittymän datahub-järjestelmään, joiden kautta kyseiset osapuolet voivat hoitaa sähkökaupan keskitettyä tiedonvaihtoa. Datahub tarjoaa sähkönmyyjille ja jakeluverkonhaltijoille datahubiin toimitettujen tietojen säilytyspaikan ja pääsyn näihin tietoihin.

Sähkönmyyjät ja jakeluverkonhaltijat voivat toimittaa, vastaanottaa, seurata ja tarkastaa omia taseselvitystietojaan, niiden oikeellisuutta mukaan lukien summatoimitustiedot, mittausalueen häviöt, mittausalueen tasepoikkeamat ja tasevirheiden tiedot datahub-järjestelmästä. Datahub raportoi jakeluverkonhaltijoille myyjättömät käyttöpaikat, jotta jakeluverkonhaltija voi katkaista myyjättömien käyttöpaikkojen sähköt.

Fingrid Datahub Oy

Katuosoite
Läkkisepäntie 21
00620 Helsinki

Postiosoite
PL 530
00101 Helsinki

Puhelin
030 395 5000

Faksi
030 395 5196

Y-tunnus 2745543-5, ALV rek.
etunimi.sukunimi@fingrid.fi
www.fingrid.fi

Muun verkonhaltijan Tiedonvaihotosopimus liite 1

Datahub seuraa markkinaosapuolten datahub-järjestelmän käyttöä ja tiedonvaihtoa siten, että markkinaosapuolet toimivat Datahubin palvelusopimuksen mukaisesti.

Datahub mahdollistaa myynti- ja siirtotuotteiden ylläpidon ja tiedonvaihtoa siten, että markkinaosapuolet voivat huomioida toisen osapuolen (myyjän tai jakeluverkonhaltijan) käyttöpaikalle valitseman tuotteen omassa tuotevalinnassaan mahdollistaen yhtenäisiä tuotteita asiakkaalle sekä sähköön myynnin, että siirron osalta.

Datahub mahdollistaa markkinaosapuolille katkaisu- ja kytkentäprosessien suorittamisen datahub-järjestelmän kautta.

Datahub tarjoaa palveluntarjoajille standardeihin perustuvat rajapinnat ja keskitetyt tiedonvaihtoratkaisut.

Datahub tallentaa ja säilyttää datahub-järjestelmässä järjestelmään toimitetut tiedot sellaisenaan kuin markkinaosapuolet ovat ne toimittaneet, tallentaneet tai pyytäneet Datahubia korjaamaan. Datahub myös validoi ja valvoo kyseisen tiedon sisältöä estäen puutteellisen ja teknisesti väärämuotoisen tiedon tallennusta ja välitystä sähkömarkkinaosapuolille.

Datahub tukee käyttöpaikkoihin, asiakkaisiin ja sopimukseen liittyvän tiedon lakisääteistä raportointia muodostamalla tietoihin liittyviä raportteja markkinaosapuolille.

Datahub tarjoaa loppuasiakkaille pääsyn heidän omiin tietoihin datahub-järjestelmässä.

Datahub mahdollistaa erilaisten kolmansien osapuolten liiketoimintamahdollisuuksia tarjoamalla asiakkaan, sähkömyyjän tai jakeluverkonhaltijan valtuuttamalle kolmannelle osapuolelle käyttöön käyttöpaikka- ja asiakaskohtaista tietoa mukaan lukien mittaustiedot.

Datahub vastaa datahub-järjestelmän toiminnallisuuksista sen liiketoimintaprosessien mukaisesti ja ylläpitää niihin liittyviä ohjeita kuten sähköön vähittäismarkkinoiden liiketoimintaprosessit datahubissa, datahub-tapahtumat, datastandardi, prosessikaaviot, Datahub External Interface Specification, Datahub Fingrid Schemas, Datahub Tietorajapinta, Validation Rules - DH-200, Datahub Validation Rules, Datahub Nimi- ja Osoiterakenneohje, Toimeksianto-ohje, Ohje osapuolille poikkeustilanteisiin varautumisesta, Mittausvastuullisen osapuolen ohjeistus, B2B-sanomarakajapinnan yhteyden muodostaminen, GS1-tunnuksien käyttö sähköön vähittäismarkkinoilla ja Datahub Tietosuojakäytännöt toimialalle ja datahubin tukipalvelun tietämuskannassa olevat ohjeet. Kulloinkin voimassa olevat ohjeet löytyvät Datahub Palvelut -portaalista ja datahubin tukipalvelun tietämuskannasta.

Datahub hallinnoi ja ohjeistaa datahubiin liittyviä testaus- ja sertifiointipalveluja.

Datahub tiedottaa, kouluttaa ja neuvoo markkinaosapuolia vähittäismarkkinoiden tiedonvaihtoon liittyvissä asioissa sekä tuottaa tähän tarvittavan ohjeistuksen.

2.2 Muun verkonhaltijan tehtävät

Muu verkonhaltija ylläpitää kulloinkin voimassa olevaan lainsäädäntöön perustuen vastuullaan olevia jakeluverkon taseselvitykseen liittyvien rajapisteiden mittaustietoja sekä ylläpitää niihin tarvittavia rakenteellisia tietoja datahub-järjestelmässä.

Muulla verkonhaltijalla on palvelusopimus Datahubin kanssa.

Fingrid Datahub Oy

Katuosoite
Läkkisepäntie 21
00620 Helsinki

Postiosoite
PL 530
00101 Helsinki

Puhelin
030 395 5000

Faksi
030 395 5196

Y-tunnus 2745543-5, ALV rek.
etunimi.sukunimi@fingrid.fi
www.fingrid.fi

Muun verkonhaltijan Tiedonvaihotosopimus liite 1

Muu verkonhaltija ilmoittaa kulloinkin voimassa olevaan lainsäädäntöön perustuen vastuullaan olevat jakeluverkon taseselvitykseen liittyvät rajapisteiden mittaustiedot datahub-järjestelmään, josta ne välitetään tietoihin oikeutetuille osapuolille. Muu verkonhaltija vastaa mittaustietojen oikeellisuudesta.

Muu verkonhaltija voi seurata, tarkastaa ja monitoroida omien mittaustietojen oikeellisuutta datahub-järjestelmän kautta.

Muun verkonhaltijan on huolehdittava vastuulleen kuuluvan, Datahubille toimittamansa tiedon virheettömyydestä sekä toimittamansa virheellisen tiedon korjaamisesta viipymättä.

Muun verkonhaltijan tulee toimittaa datahub-järjestelmään vain ohjeistusten (kohta 2.1) mukaisia prosessien ja taseselvityksen kannalta tarpeellisia tapahtumia. Datahubilla on Palvelusopimuksen kohdan 10.1.3 mukaisesti oikeus keskeyttää Asiakkaan pääsy Datahub-järjestelmään, jos Asiakas olennaisesti laiminlyö Sopimuksen tai Datahubin antamien ohjeiden noudattamisen. Edellä viitattua sopimusehtoa voidaan soveltaa esimerkiksi tilanteissa, joissa datahub-järjestelmää käytetään annettujen ohjeiden vastaisesti ja siitä aiheutuu poikkeamia järjestelmän saatavuuteen. Esimerkiksi muun verkonhaltijan omissa järjestelmissä tehtävät (joukko)muutokset voivat aiheuttaa suuria määriä tapahtumia datahub-järjestelmään ilman, että niillä muutetaan mitään datahub-järjestelmässä hallinnoitavaa tietoa tai että ne olisivat datahub-järjestelmän prosessien kannalta tarpeellisia. Jos datahub-järjestelmään tehdään suuri määrä säännöllisiä kyselyjä muun verkonhaltijan oman järjestelmän tietojen tarkastamiseen ilman, että hyödynnetään sitä varten datahub-järjestelmään rakennettuja erillisiä työkaluja, niin tällaiset tilanteet voivat aiheuttaa järjestelmän vasteaikoihin ja sitä kautta järjestelmän saatavuuteen tilapäisiä häiriöitä. Järjestelmän suunnittelussa käytössä ei ole varauduttu edellä kuvatun kaltaisiin käyttötapoihin. Edellä esitetyn lisäksi Datahubilla on Palvelusopimuksen kohdan 10.1.2 mukaisesti oikeus välittömästi keskeyttää Asiakkaan pääsy Datahub-järjestelmään kokonaan tai osittain, jos Datahub-järjestelmään kohdistuu tai sitä uhkaa merkittävä häiriö, tietoturvaloukkaus tai muu tapahtuma, joka saattaa rajoittaa tai vaarantaa Datahub-järjestelmän toimivuuden, häiritä sitä olennaisesti tai aiheuttaa merkittävää haittaa tai vahinkoa Asiakkaalle tai muille Datahub-järjestelmän käyttäjille.

Muun verkonhaltijan tulee sertifioida omat datahub-järjestelmään liittyvät tietojärjestelmänsä Datahubin sertifiointipalvelun vaatimusten mukaisesti.

Muun verkonhaltijan tulee noudattaa Datahubin ylläpitämiä ohjeita palvelusopimuksen kohdan 2.2 mukaisesti kuten sähkön vähittäismarkkinoiden liiketoimintaprosessit datahubissa, datahub-tapahtumat, datastandardi ja prosessikaaviot. Kulloinkin voimassa olevat ohjeet löytyvät Datahub Palvelut -portaalissa.

3 OSAPUOLITIE TOJEN LISÄÄMINEN JA YLLÄPITO DATAHUB-JÄRJESTELMÄSSÄ

Datahub määrittää uuden markkinaosapuolen rakenteelliset tiedot datahub-järjestelmään ja ilmoittaa uusien markkinaosapuolten rekisteröinnin, päättymisen ja osapuolitietojen päivittymisen kaikille datahub-järjestelmään liittyneille markkinaosapuolille. Kyseisiä osapuolitietoja ylläpidetään datahub-järjestelmän käyttöliittymän kautta ja asiakkaiden tulee ilmoittaa tarvittavat tiedot ensimmäisen kerran ennen palvelusopimuksen allekirjoittamista palvelusopimuksen liitteellä Osapuolitiedot.

Fingrid Datahub Oy

Katuosoite
Läkkisepäntie 21
00620 Helsinki

Postiosoite
PL 530
00101 Helsinki

Puhelin
030 395 5000

Faksi
030 395 5196

Y-tunnus 2745543-5, ALV rek.
etunimi.sukunimi@fingrid.fi
www.fingrid.fi

Muun verkonhaltijan Tiedonvaihotosopimus liite 1

Datahub ilmoittaa toimintansa lopettaneen Asiakkaan tilanteen niille asiakkaille, joilla on datahub-järjestelmän kautta sopimussuhteita lopettaneeseen Asiakkaaseen.

Datahub hallinnoi osapuolitason käyttöoikeuksia datahub-järjestelmässä sekä tarvittaessa poistaa käyttöoikeuksia datahub-järjestelmästä. Asiakas hallinnoi omia käyttäjäkohtaisia käyttöoikeuksia. Datahub voi palvelusopimuksen ehtojen mukaisesti tarvittaessa estää yksittäisen käyttäjän tai koko Asiakkaan organisaation pääsyn datahub-järjestelmään lukitsemalla käyttäjän ja/tai Asiakkaan organisaation käyttäjätilin. Lukitseminen estää automaattisesti käyttäjän ja/tai Asiakkaan kaikkien henkilö- ja konekäyttäjien pääsyoikeudet datahub-järjestelmään.

4 PALVELUPYYNTÖJEN HALLINTA

Datahub palvelee markkinaosapuolia palvelupyyntöjen osalta ensisijaisesti Datahub Tuki-palvelun kautta, mutta palvelua annetaan myös puhelimitse sekä sähköpostitse. Palvelupyyntöjä ovat pääosin tukipyynnöt virhe- tai ongelmatilanteissa liittyen datahub-järjestelmän käyttöön, sanomarakenteeseen, käyttöoikeuksiin tai tietosisältöön liittyvissä kysymyksissä. Palvelupyyntöjen kautta on myös mahdollista jättää kehitystoiveita.

Fingrid Datahub Oy

Katuosoite
Läkkisepäntie 21
00620 Helsinki

Postiosoite
PL 530
00101 Helsinki

Puhelin
030 395 5000

Faksi
030 395 5196

Y-tunnus 2745543-5, ALV rek.
etunimi.sukunimi@fingrid.fi
www.fingrid.fi

Sähkömarkkinaosapuolen Palvelusopimus liite 2

HINNOITTELU

1 JOHDANTO

Fingrid Datahub Oy:n (Datahub) ja sen Asiakkaan välillä solmitun Palvelusopimuksen mukaisesti tässä Hinnoittelu -liitteessä kuvataan sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palvelun piirissä olevien Sähkömarkkinaosapuolten (vähittäismyyjien ja jakeluverkonhaltijoiden) maksukomponentit, niiden osuuksien jako kyseisten osapuolten välillä ja laskutusperusteet sekä hinnoittelu.

Fingrid Datahub Oy solmii myös omat palvelusopimukset kolmansien osapuolten kanssa, jotka ovat oikeutettuja hakemaan tietoja Datahub-järjestelmästä valtuutuksen perusteella ja/tai jotka tuottavat palveluja Sähkömarkkinaosapuolille.

2 MAKSUKOMPONENTIT JA LASKUTUSPERUSTEET

Datahub laskuttaa palvelusopimuksen asiakkaita sopimuksen mukaisesti seuraavilla maksukomponenteilla.

2.1 Perustamismaksu

Perustamismaksulla katetaan datahubin investointikustannuksia, jotka ovat syntyneet ennen operatiivisen toiminnan alkamista sekä käyttöönottoon liittyviä testaus- ja sertifiointikuluja. Maksu veloitetaan Datahubin asiakkailta Energiaviraston vahvistaman Datahubin hinnoittelun kohtuullisuuden valvonnan menetelmien mukaisen poistoajan kuluessa. Perustamismaksua maksavat tasavertaisesti Datahubin operatiivisen toiminnan alkaessa liittyneet asiakkaat sekä myöhemmin liittyneet asiakkaat jäljellä olevan poistoajan mukaisesti. Perustamismaksun perusteena on Asiakkaan käyttöpaikkojen määrä Suomessa (EUR/käyttöpaikka). Perustamismaksun kustannukset kohdistetaan suhteessa 62/38 jakeluverkonhaltijoille ja sähkönmyyjille.

2.2 Kiinteä maksu

Kiinteällä maksulla katetaan Datahubin operatiivisia kustannuksia. Kiinteä maksu kohdistetaan suhteessa 58/42 jakeluverkonhaltijoille ja sähkönmyyjille.

2.3 Palvelumaksu perustuen käyttöpaikkojen määrään jakeluverkonhaltijoille ja sähkönmyyjille

Palvelumaksulla katetaan Datahubin palvelun vuosittaisia operatiivisia käyttökustannuksia sekä sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palvelun käyttöönoton jälkeisiä kehitysinvestointeja. Palvelumaksun perusteena on Asiakkaan käyttöpaikkojen määrä Suomessa. Palvelumaksun kustannukset kohdistetaan suhteessa 58/42 jakeluverkonhaltijoille ja sähkönmyyjille.

2.4 Laskutusperusteet

Jos Asiakas aloittaa toimintansa kesken kuluvaan kuukauteen, niin Asiakkaalta laskutetaan kiinteä maksu, perustamismaksu sekä palvelumaksu täysimääräisinä kuluvaan kuukauteen osalta.

Fingrid Datahub Oy

Katuosoite
Läkkisepäntie 21
00620 Helsinki

Postiosoite
PL 530
00101 Helsinki

Puhelin
030 395 5000

Faksi
030 395 5196

Y-tunnus 2745543-5, ALV rek.
etunimi.sukunimi@fingrid.fi
www.fingrid.fi

Sähkömarkkinaosapuolen Palvelusopimus liite 2

Kiinteä maksun laskutus tehdään ja laskutetaan asiakkailta kuukausitasolla. Jos Asiakkaalla on useampi palvelusopimus Datahubin kanssa Asiakkaan eri roolien osalta (esim. vähittäismyyjä ja valtuutettu), niin Asiakkaalta laskutetaan kiinteä maksu ainoastaan sen roolin osalta, jonka kiinteä maksu on korkein.

Perustamismaksun ja palvelumaksun laskutus tapahtuu käyttöpaikkojen mukaan kuukausittain ja laskutusperusteena on Asiakkaan käyttöpaikkojen lukumäärä kuukausitasolla. Laskutuksessa ovat mukana käyttöpaikat, joiden datahub-järjestelmän tilatietoina on tila kytketty, katkaistu tai rakenteilla. Käyttöpaikkojen osalta käytetään laskutuksessa Asiakkaan käyttöpaikkojen määrä kuukauden viimeisen päivän ja tunnin mukaisesti.

3 HINNOITTELU

Kiinteän maksun suuruus on **xxx** EUR/kk, jakeluverkonhaltija ja **xxx** EUR/kk, sähkönmyyjä.

Perustamismaksun suuruus on **xxx** EUR/käyttöpaikka, kuukausi jakeluverkonhaltijalle.

Perustamismaksun suuruus on **xxx** EUR/käyttöpaikka, kuukausi sähkönmyyjälle.

Palvelumaksu perustuen käyttöpaikkojen määrään on **xxx** EUR/käyttöpaikka, kuukausi jakeluverkonhaltijalle.

Palvelumaksu perustuen käyttöpaikkojen määrään on **xxx** EUR/käyttöpaikka, kuukausi sähkönmyyjälle.

Sähkömarkkinaosapuolen Palvelusopimus liite 3,
Valtuutetun Palvelusopimus liite 3,
Toimeksisaajan Palvelusopimus liite 3,
Muun verkonhaltijan Tiedonvaihotosopimus liite 2

PALVELUTASOT

1 JOHDANTO

Fingrid Datahub Oy:n (Datahub) ja sen Asiakkaan välillä solmitun Palvelusopimuksen mukaisesti tässä Palvelutasot-liitteessä kuvataan Datahubin ylläpitämät sähkökaupan keskitetyt tiedonvaihdon palvelutasot.

2 TERMIT JA MÄÄRITELMÄT

Huoltokatko	Ennalta suunniteltu ja ilmoitettu ajanjakso, jonka aikana järjestelmässä suoritetaan käyttökatkoa aiheuttavia ylläpito- ja huoltotoimenpiteitä.
Häiriö	Ennalta odottamaton normaalista poikkeava järjestelmän käyttäytyminen, joka haittaa järjestelmän normaalia käyttöä.
Palveluaika ja tukipäivystys	Aikaväli, jolloin asiakkaalle tai palvelun kohteelle tuotetaan palvelua.
Ratkaisuaika	Aika, jonka sisällä ilmoitetun häiriön osalta tulee antaa ratkaisuehdotus. Aika lasketaan siitä, kun häiriön selvitys on aloitettu.
Ratkaisuehdotus	Ehdotus, jossa ehdotetaan ratkaisutoimenpiteitä ilmoitetun häiriön osalta. Ehdotuksen tuloksena häiriö on korjattu tai häiriön osalta on vaihtoehtoinen tapa toimia.
Saatavuus	Saatavuudella tarkoitetaan aikaa, jona järjestelmä on saatavissa ja käytettävissä.
Vakavuusluokka	Järjestelmässä havaitun häiriön luokittelu sen haitan vakavuuden suhteen.
Vasteaika	Aika, jonka sisällä ilmoitetun häiriön selvitys tulee aloittaa.

3 DATAHUB-JÄRJESTELMÄN SAATAVUUS

Datahub-järjestelmä on saatavuudeltaan 24/7 järjestelmä eli se on käytettävissä 24 tuntia vuorokaudessa seitsemänä päivänä viikossa. Poikkeuksena datahub-järjestelmän saatavuudelle 24/7 on sen ennalta suunnitellut huoltokatkot sekä ennalta odottamattomat häiriötilanteet.

Datahub-järjestelmän ympäristön, käsittäen tilat ja laitteet, saatavuustason tulee olla vähintään 99,9 % eli järjestelmän ympäristön aiheuttamia suunnittelemattomia käyttökatkoja tulee vuoden aikana, vuoden kaikki tunnit huomioiden, olla korkeintaan noin 9 tuntia.

Fingrid Datahub Oy

Katuosoite
Läkkisepäntie 21
00620 Helsinki

Postiosoite
PL 530
00101 Helsinki

Puhelin
030 395 5000

Faksi
030 395 5196

Y-tunnus 2745543-5, ALV rek.
etunimi.sukunimi@fingrid.fi
www.fingrid.fi

Sähkömarkkinaosapuolen Palvelusopimus liite 3,
Valtuutetun Palvelusopimus liite 3,
Toimeksisaajan Palvelusopimus liite 3,
Muun verkonhaltijan Tiedonvaihotosopimus liite 2

Datahub-järjestelmän ja sen ympäristön tietoturvan ja tietoliikenteen tulee tukea edellä määritettyä saatavuustasoa.

Datahubilla on Palvelusopimuksen kohdan 11.1.2 mukaisesti oikeus välittömästi keskeyttää Asiakkaan pääsy Datahub-järjestelmään kokonaan tai osittain, jos Datahub-järjestelmään kohdistuu tai sitä uhkaa merkittävä häiriö, tietoturvaloukkkaus tai muu tapahtuma, joka saattaa rajoittaa tai vaarantaa Datahub-järjestelmän toimivuuden, häiritä sitä olennaisesti tai aiheuttaa merkittävää haittaa tai vahinkoa Asiakkaalle tai muille Datahub-järjestelmän käyttäjille. Edellä viitattua sopimusehtoa voidaan soveltaa esimerkiksi tilanteissa, joissa asiakas toiminnallaan tai laiminlyönnillään taikka esimerkiksi Asiakkaan järjestelmistä johdettavalla syyllä aiheuttaa taikka uhkaa aiheuttaa vakavia poikkeamia datahub-järjestelmän saatavuuteen. Datahubin tulee saattaa Datahub-järjestelmä takaisin Asiakkaan käyttöön viipymättä sen jälkeen, kun keskeyttäminen ei enää ole tarpeen häiriön, tietoturvaloukkauksen tai muun tapahtuman torjumiseksi.

Datahubilla on Palvelusopimuksen kohdan 11.1.3 mukaisesti oikeus keskeyttää Asiakkaan pääsy Datahub-järjestelmään, jos Asiakas olennaisesti laiminlyö Sopimuksen tai Datahubin antamien ohjeiden noudattamisen. Edellä viitattua sopimusehtoa voidaan soveltaa esimerkiksi tilanteissa, joissa datahub-järjestelmää käytetään annettujen ohjeiden vastaisesti ja siitä aiheutuu poikkeamia järjestelmän saatavuuteen. Datahub ilmoittaa asiakkaille Datahub Palvelut -portaalissa, jos datahub-järjestelmää on käytetty annettujen ohjeiden vastaisesti ja siitä on aiheutunut poikkeamia järjestelmän saatavuuteen.

Datahub-järjestelmän käyttämisen osalta Datahub ylläpitää valmiudessa olevaa häiriö- ja käyttötukea, joka huolehtii kommunikoinnista markkinaosapuolten kanssa. Häiriö- ja käyttötuki huolehtii, että osapuolten käyttäjien havaitsemat häiriöt tai datahub-järjestelmän käytön ongelmiin liittyvät tilanteet ratkaistaan määriteltyjen ratkaisuehdotusten mukaisesti. Häiriöt luokitellaan määriteltyjen vakavuustasojen mukaisesti ja jokaiselle vakavuustasolle määritellään ratkaisuaika, jonka sisällä häiriöön tulee antaa ratkaisuehdotus. Häiriö voi ilmetä datahub-järjestelmän toiminnassa, käyttöliittymässä tai tiedonvaihdon liityntärajapinnassa.

Asiakkaitten tulee olla datahub-järjestelmään liittyvien järjestelmiensä osalta tavoitettavissa häiriöselvityksen sitä vaatiessa, vastaten kyseisen osapuolen osalta kommunikoinnista ja selvityksestä häiriötilanteiden osalta.

3.1 Datahub-järjestelmän hallintaan ja häiriöselvitykseen liittyvät käyttäjät

Datahub-järjestelmää hallinnoivat Datahubin pääkäyttäjät.

Asiakkaan nimetyt datahub-järjestelmän pääkäyttäjät hallinnoivat kyseisen Asiakkaan osalta datahub-järjestelmää. Kyseiset pääkäyttäjät vastaavat Asiakkaan osalta datahub-järjestelmän käyttämisestä. Asiakkaalla on velvollisuus ylläpitää pääkäyttäjien osalta ajantasaiset pääkäyttäjätiedot datahub-järjestelmässä.

4 DATAHUB-JÄRJESTELMÄN TUKIPALVELUMALLI

Datahub-järjestelmän tukipalvelumalli käsittää palvelutuen häiriötilanteissa. Datahub palvelee asiakkaita ensisijaisesti Datahub Tukipalvelun kautta, mutta palvelua annetaan myös puhelimitse sekä sähköpostitse.

Fingrid Datahub Oy

Katuosoite
Läkkisepäntie 21
00620 Helsinki

Postiosoite
PL 530
00101 Helsinki

Puhelin
030 395 5000

Faksi
030 395 5196

Y-tunnus 2745543-5, ALV rek.
etunimi.sukunimi@fingrid.fi
www.fingrid.fi

Sähkömarkkinaosapuolen Palvelusopimus liite 3,
Valtuutetun Palvelusopimus liite 3,
Toimeksisaajan Palvelusopimus liite 3,
Muun verkonhaltijan Tiedonvaihotosopimus liite 2

Datahub-järjestelmän tukipalvelumalli on kolmiportainen:

1. portaan tuki: Loppuasiakas (kuluttaja/yritys) on yhteydessä Asiakkaan asiakaspalveluun/tukeen kaikissa tilanteissa, jotka koskevat loppuasiakkaan asiakkuutta, palveluja, laskutusta, perintää ja sopimusehtoja Asiakkaan kanssa. Loppuasiakas on yhteydessä Asiakkaaseen myös kaikissa tilanteissa, jotka koskevat datahubiin loppuasiakkaasta tallennettuja tietoja. Tämä tuki pitää sisällään myös datahubin loppuasiakaskäyttöliittymän opastuksen.

Loppuasiakas (kuluttaja/yritys) on yhteydessä Fingrid Datahubin asiakaspalveluun tilanteissa, jolloin loppuasiakkaan yhteydenotto koskee datahubin loppuasiakas käyttöliittymän toiminnan virhetilanteita, tietoturva, tietosuojavelvoitteita tai palvelun saatavuutta.

2. portaan tuki: Asiakkaan nimetyt pääkäyttäjät/tukihenkilöt ottavat yhteyttä Datahub Tukipalveluun, mikäli häiriötä ei saada ratkaistua 1. portaan tuessa.
3. portaan tuki: Datahub ottaa yhteyttä datahub-järjestelmän sovellustukipalveluun, mikäli häiriötä ei saada ratkaistua 2. portaan tuessa.

4.1 Häiriöiden ilmoittaminen Datahubin Tukipalveluun

Datahub-järjestelmän häiriötilanteiden hallinnan osalta asiakkaat ilmoittavat havaitut häiriöt Datahub Tukipalveluun. Asiakkaat luokittelevat häiriön vakavuuden osalta luokan asteikolla 1-4. Datahub voi perustellusti muokata vakavuusluokkaa, jonka muuttamisesta myös Asiakkaan pääkäyttäjä saa ilmoituksen. Asiakkaan pääkäyttäjät voivat seurata Datahubin häiriönselvityksen etenemistä Datahub Tukipalvelun kautta Asiakkaan omien ilmoitusten osalta.

4.1.1 Häiriöiden vakavuusluokat

Datahub-järjestelmään liittyvät häiriöt on määritelty vakavuusluokittain seuraavasti:

1. Datahub-järjestelmän käyttö on täysin estynyt tai yksittäinen kriittiseksi luokitellun osan käyttö on täysin estynyt (luokka **kriittinen, critical**);
2. Datahub-järjestelmän käyttö on osittain estynyt ja kiertotietä käyttöön ei ole olemassa tai yksittäisen osan käyttö on täysin estynyt (luokka **korkea, high**);
3. Datahub-järjestelmän häiriö aiheuttaa merkittävää haittaa sen käytölle, mutta järjestelmä on käytettävissä ja kiertotie käytölle on olemassa (luokka **häiritsevä, disruptive**);
4. Datahub-järjestelmän häiriö aiheuttaa lievää haittaa sen käytölle, mutta järjestelmä on käytettävissä (luokka **matala, low**)

Järjestelmän kriittiset toiminnallisuusalueet ovat:

Kaikki seuraavat sopimusprosesseihin liittyvät tapahtumat (DH-300):

Fingrid Datahub Oy

Katuosoite
Läkkisepäntie 21
00620 Helsinki

Postiosoite
PL 530
00101 Helsinki

Puhelin
030 395 5000

Faksi
030 395 5196

Y-tunnus 2745543-5, ALV rek.
etunimi.sukunimi@fingrid.fi
www.fingrid.fi

Sähkömarkkinaosapuolen Palvelusopimus liite 3,
Valtuutetun Palvelusopimus liite 3,
Toimeksisaajan Palvelusopimus liite 3,
Muun verkonhaltijan Tiedonvaihtosopimus liite 2

- DH-310 Sopimusten luonti
- DH-330 Sopimusten päättäminen
- DH-340 Sopimusten peruuttaminen
- DH-350 Sopimusten päättämisten peruuttaminen

Kytkentäprosesseihin liittyvät tapahtumat

- DH-411 Myyjän kytkentäpyyntö

4.1.2 Datahub-järjestelmän häiriöistä viestiminen ja toimenpiteet häiriötilanteissa

Datahub julkaisee säännöllisesti yhteenvedon datahub-järjestelmän häiriöiden toteutuneista ratkaisujoukoista Datahub Palvelut -portaalissa. Datahub Tukipalvelussa tullaan ylläpitämään listaa datahub-järjestelmässä olevista tunnetuista häiriöistä. Lisäksi merkittävistä häiriöistä Datahub tulee viestimään häiriön vakavuuden vaatimassa laajuudessa.

Asiakkaiden tulee tiedon vastaanoton jälkeen välittömästi käynnistää tarpeelliset toimenpiteet häiriötilanteen aikaisen toiminnan hallitsemiseksi.

4.2 Datahub-järjestelmän palveluaika ja tukipäivystys

Datahub-järjestelmän palveluaika ja tukipäivystys ovat käytettävissä kaikkien luvussa 3 esitettyjen portaiden osalta arkipäivisin klo 07-19 välillä.

Lisäksi vakavuusluokan 1 kriittisten häiriöiden selvittäminen jatkuu 3. portaan tuessa arkisin klo 22:00 asti. Tämän jälkeen häiriön selvittäminen jatkuu seuraavana arkipäivänä klo 07:00.

Tukipalvelumallin kaikkien 3. portaan on oltava nopeassa valmiudessa aloittamaan häiriöiden selvittäminen. Vasteaika eli häiriöön reagointi (otettu työn alle) tulee olla vakavuusluokittainen seuraava alkaen siitä, kun häiriö on havaittu ja raportoitu Tukipalvelun kautta

1. Vakavuusluokka kriittinen, vasteaika 1 tunti, ratkaisuehdotus 5 h, Palveluaikojen sisällä
2. Vakavuusluokka korkea, vasteaika 2 tuntia, ratkaisuehdotus 45 h, Palveluaikojen sisällä
3. Vakavuusluokka häiritsevä, vasteaika 1 arkipäivä, ratkaisuehdotus 1 kk
4. Vakavuusluokka matala, vasteaika 3 arkipäivää, ratkaisuehdotus 3 kk

Vakavuusluokkien 1 kriittinen ja 2 korkea häiriöiden selvittämisen osalta häiriön raportoineen Asiakkaan pääkäyttäjän/tukihenkilön tulee olla saatavissa datahub-järjestelmän tukipäivystyksen aikataulujen mukaisesti ml. kriittisten häiriöiden selvittäminen arkisin klo 22:00 asti.

Fingrid Datahub Oy

Katuosoite
Läkkisepäntie 21
00620 Helsinki

Postiosoite
PL 530
00101 Helsinki

Puhelin
030 395 5000

Faksi
030 395 5196

Y-tunnus 2745543-5, ALV rek.
etunimi.sukunimi@fingrid.fi
www.fingrid.fi

Sähkömarkkinaosapuolen Palvelusopimus liite 3,
Valtuutetun Palvelusopimus liite 3,
Toimeksisaajan Palvelusopimus liite 3,
Muun verkonhaltijan Tiedonvaihtosopimus liite 2

Häiriöiden selvittäminen ja ratkaiseminen jatkuvat keskeytyksettä eri portaiden tukihenkilöiden kanssa tukipäivystyksen palveluaikojen puitteissa.

4.3 Datahub-järjestelmän suunnitellut huoltokatkot

Datahub-järjestelmän suunnitellut huoltokatkot ilmoitetaan asiakkaitten pääkäyttäjille viimeistään 3 arkipäivää ennen huoltokatkon suunniteltua alkamisajankohtaa. Huoltokatkoja voidaan tehdä joka päivä välillä 20:00 - 06:00.

Huoltokatkoja ei kuitenkaan tulisi tehdä seuraavina aikoina:

- Vuoden vaihde (23.12.-7.1.), opintojen alkamis- ja päättymisajankohdat (15.8.-15.9. ja 15.-31.5.)
- Kuukauden vaihde: Kuukauden viimeiset 3 päivää ja kuun 3 ensimmäistä päivää
- Viikon ensimmäinen arkipäivä
- Päivän aikana 06-20.

Datahub-järjestelmään liittyvien markkinaosapuolten tulee pysäyttää tiedonvälitys omien järjestelmiensä ja datahub-järjestelmän välillä huoltokatkon ajaksi tai puskuroida tapahtumat omista järjestelmissään.

4.4 Datahub-järjestelmään tehtävien päivitysten aiheuttamat katkot markkinoiden tarpeisiin

Datahub suorittaa markkinaosapuolten tietoihin tehtävät massamuutokset, esimerkiksi mitausalueiden siirtymisen jakeluverkonhaltijalta toiselle. Tällainen massamuutos voi laajuudesta riippuen aiheuttaa hetkellisen katkoksen järjestelmän käytössä. Tällaiset katkokset tullaan sopimaan yhdessä muutokseen liittyvien markkinaosapuolten kanssa vähintään kuukautta ennen tarvittavan muutoksen tekemistä ja näistä muutoksista viestitään heti myös muita markkinaosapuolia. Näitä katkoja pyritään tekemään ensisijaisesti palveluajkojen ulkopuolella eikä niitä lasketa mukaan datahub-järjestelmän saatavuusvaatimuksiin.

Sähkömarkkinaosapuolen Palvelusopimus liite 4,
Valtuutetun Palvelusopimus liite 4,
Toimeksisaajan Palvelusopimus liite 4,
Muun verkonhaltijan Tiedonvaihotosopimus liite 3

TESTIYMPÄRISTÖT JA NIIDEN VAATIMUKSET

1 JOHDANTO

Fingrid Datahub Oy:n (Datahub) ja sen Asiakkaan välillä solmitun Palvelusopimuksen mukaisesti tässä testiympäristöt ja niiden vaatimukset -liitteessä kuvataan vaatimukset Datahubin palveluun liittyvän Asiakkaan testiympäristölle ja Datahubin testiympäristön käytölle.

Datahub-järjestelmästä tarjotaan Asiakkaan testauksen ja sertifiointin käyttöön datahub-testiympäristössä toimiva tuotantojärjestelmää toiminnoiltaan vastaava datahub-testijärjestelmä.

Asiakas voi datahub-testiympäristössä testata datahub-testijärjestelmää vasten omia liiketoimintaprosessejaan tarpeelliseksi katsomassaan laajuudessa. Lisäksi ympäristössä voi harjoitella sertifiointin suorittamista.

Datahubin testiympäristöä käytetään myös Asiakkaan sertifiointin suorittamiseen. Testauksen ja sertifiointin vaatimat tietoliikenneyhteyksien muodostaminen ja tiedonsiirron testaus tulee tehdä Asiakkaan ja datahubin testiympäristön välillä ennen testauksen tai sertifiointin aloittamista Datahubin antamien ohjeiden mukaisesti.

Datahub ei tarjoa vaihtoehtoisia tapaa datahub-testaukseen ja sertifiointiin.

2 VAATIMUKSET ASIAKKAAN TESTIYMPÄRISTÖILLE

Markkinaosapuoli, joka aikoo käyttää Datahubin sanomaliikenne rajapintaa, tarvitsee liiketoimintasovellustensa datahub-yhteensopivuuden varmistamiseen ja todentamiseen datahub-testiympäristöön kytkettävän testiympäristön.

Asiakkaan testiympäristön tulee olla käytettävissä sertifiointiin palvelusopimuksen liitteen 6, Datahubin sertifiointipalvelun vaatimukset, mukaisesti. Asiakkaan testiympäristön tulee olla integroitavissa datahub-järjestelmään, eli Asiakkaan tulee tarvittaessa kyetä käyttämään testiympäristössä datahub-järjestelmää kulloinkin voimassa olevien määritysten mukaisesti. Määritykset kattavat liiketoimintaprosessien loogiset ja tekniset kuvaukset sekä tietomallikuvaukset ja sanomarakajapinnassa käytettävien sanomien rakennekuvaukset. Määritysten ylläpidosta vastaa Datahub.

Datahub-järjestelmän sanomaliikenne rajapinnan käyttö testiympäristössä edellyttää yhteysavauksiin ja järjestelmän käyttäjiin liittyvien tietojen toimittamista Datahubille ja rajapinnan kautta kytketyn Asiakkaan järjestelmän tunnistamista digitaalisen varmenteen avulla. Asiakkaiden tulee toimittaa tiedot ja hankkia ja asentaa testiympäristöjen varmenteet Datahubin antamien ohjeiden mukaisesti.

Asiakkaan tulee toteuttaa testaukseen ja sertifiointiin käyttämänsä ympäristöt ja järjestelmät siten, että henkilötietoa ei päädy datahub-testiympäristöön.

Asiakkaan tulee varautua siihen, että datahubista voi olla käytössä useita eri testiympäristöjä (esim. tuotantoa vastaava testiympäristö ja sen lisäksi kehitysversio uusille toiminnallisuuksille).

Fingrid Datahub Oy

Katuosoite
Läkkisepäntie 21
00620 Helsinki

Postiosoite
PL 530
00101 Helsinki

Puhelin
030 395 5000

Faksi
030 395 5196

Y-tunnus 2745543-5, ALV rek.
etunimi.sukunimi@fingrid.fi
www.fingrid.fi

Sähkömarkkinaosapuolen Palvelusopimus liite 4,
Valtuutetun Palvelusopimus liite 4,
Toimeksisaajan Palvelusopimus liite 4,
Muun verkonhaltijan Tiedonvaihotosopimus liite 3

3 TESTIAINEISTO

Asiakkaan vastaa omasta testauksessa ja sertifiointista käyttämästä aineistostaan.

Datahub-testijärjestelmässä käytetään vain synteettistä henkilötietoa, pois lukien käyttöliittymäkäyttäjien tiedot, jotka voivat olla muodoltaan tuotantoa vastaavat. Asiakas ei saa missään vaiheessa toimittaa henkilötietoa datahubin testiympäristöön.

Kaikkien testiympäristössä käytettävien tietojen osalta tulee testauksessa ja sertifiointissa käyttää vain synteettistä henkilötietoa. Henkilötunnusten osalta datahub-testiympäristössä tulee käyttää ns. väliaikaisia henkilötunnuksia, joiden loppuosa alkaa numerolla 9.

Datahub-järjestelmässä olevat osapuolitunnukset ovat tuotantoa vastaavat. Myös muut ei-henkilötiedoksi luettavat tiedot voivat olla tuotantoa vastaavat. Kaikkien tietojen tulee olla teknisesti oikeanmuotoisia.

Asiakkaan tulee kyetä tarvittaessa poistamaan aineistoa testiympäristöstään siten, että tieto ei ole palautettavissa.

Asiakkaan tulee varautua siihen, että datahub-testiympäristöstä poistetaan tietosuojaloukkauksilanteessa ilman ennakoilmoitusta kaikki sinne syntyneet aineisto.

4 DATAHUB-TESTIYMPÄRISTÖN KÄYTTÖ

Tietoliikenneyhteyksien muodostaminen ja tiedonsiirron testauksen jälkeen Asiakas voi datahub-testiympäristössä testata omia liiketoimintaprosessejaan ja -sovelluksiaan tarpeelliseksi katsomassaan laajuudessa ja harjoitella sertifiointiskenaarioiden suorittamista. Datahubin testiympäristöä käytetään myös Asiakkaan varsinaisessa sertifiointissa.

Asiakkaan tulee käyttää datahub-järjestelmää testiympäristössä kulloinkin voimassa olevien määritysten mukaan ja noudattaa sertifiointissa palvelusopimuksen liitteen 6, Datahubin sertifiointipalvelun vaatimukset, vaatimuksia.

Datahub-testiympäristössä ei saa suorittaa suorituskyky- tai muita testejä, jotka voivat aiheuttaa suurta kuormaa tai hallitsemattomia tilanteita.

Datahub pyrkii pitämään datahub-testiympäristön asiakkaiden testauksen ja sertifiointin käytössä mahdollisimman keskeytyksettä. Datahubilla on oikeus perustellusta syystä estää asiakkaalta testiympäristön käyttö tai sulkea testiympäristö ilman ennakoilmoitusta.

Datahubin palvelutasot eivät koske testiympäristöjä.

5 DATAHUB-TESTIYMPÄRISTÖN KUSTANNUKSET

Datahub-testiympäristö sisältyy Datahubin muihin maksukomponentteihin eikä testiympäristön käytöstä peritä erikseen maksuja.

Sähkömarkkinaosapuolen Palvelusopimus liite 5,
Valtuutetun Palvelusopimus liite 5,
Toimeksisaajan Palvelusopimus liite 5,
Muun verkonhaltijan Tiedonvaihtosopimus liite 4

TIETOTURVAVAATIMUKSET DATAHUB-JÄRJESTELMÄN KÄYTÖLLE

1 JOHDANTO

Tässä dokumentissa kuvataan Fingridin Datahub Oy:n (Datahub) tietoturvavaatimukset datahub-järjestelmää käyttäville asiakkaille. Vaatimuksissa painotetaan hyvän tietoturvan ylläpitoa ja kehitystä.

Tarvittaessa Datahubilla on oikeus tarkastaa joko itse tai kolmannen osapuolen toimesta vaatimusten toteutuminen. Datahubin on ilmoitettava Asiakkaalle tarkastuksesta vähintään 30 päivää etukäteen.

2 FINGRID DATAHUB OY:N VASTUUT

Sähkömarkkinalain 49 a § mukaan järjestelmävastaavan kantaverkonhaltijan on huolehdittava sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palvelujen tuottamisessa käyttämiinsä tietojärjestelmiin kohdistuvien riskien hallinnasta. Riskien hallinnassa on otettava huomioon mm. tietoturvahenkien ja häiriöiden käsittely.

Datahub on yleisen tietosuoja-asetuksen mukainen henkilötietojen rekisterinpitäjä, johon kuuluu yleisessä tietosuoja-asetuksessa sekä tietosuojalaissa määritellyt vastuut.

3 YLEISET TIETOTURVAVAATIMUKSET

Käyttäessään Datahubin palveluja Asiakkaan on huomioitava tietojen turvaaminen. Tämä kattaa sekä laitteita koskevat tekniset tietoturvavaatimukset, että henkilöiden toimintaan, materiaaleihin ja tietojen käsittelyyn liittyvät ei-tekniset toimenpiteet. Datahub vastaa datahub-järjestelmän riittävästä suojauksesta.

Asiakkaiden tulee noudattaa Datahubin laatimia tietoturvaan liittyviä ohjeita ja seurata tietoturvaan liittyviä tiedotteita. Tietoturvaohjeiden muutoksista Datahub ilmoittaa asiakkaille kirjallisesti.

Asiakas vastaa Asiakkaan laitteiden riittämättömän suojauksen seurauksena Datahubin tietojärjestelmiin tai ohjelmiin tulleista tietokonevirusten tai niihin rinnastettavien haittaohjelmien aiheuttamista välittömistä vahingoista. Fingrid voi käyttää ulkopuolista asiantuntijaa arvioimaan tietoturvan riittävyyttä. Vastuunrajoitukset on määritelty pääsopimuksen kohdassa 13. Asiakas ei saa toteuttaa datahub-järjestelmän käyttöliittymää käyttäviä automatisoituja ratkaisuja niiden toiminnallisuuksien osalta, joille on käytettävissä tekninen sanomaraajapinta.

3.1 Pääsyn ja käyttöoikeuksien hallinta

Asiakas vastaa oman organisaationsa, mukaan lukien käyttämänsä palvelutoimittajien, osalta henkilöstön ja järjestelmien datahub-järjestelmään pääsyn ja käyttöoikeuksien hallinnasta.

Fingrid Datahub Oy

Katuosoite
Läkkisepäntie 21
00620 Helsinki

Postiosoite
PL 530
00101 Helsinki

Puhelin
030 395 5000

Faksi
030 395 5196

Y-tunnus 2745543-5, ALV rek.
etunimi.sukunimi@fingrid.fi
www.fingrid.fi

Sähkömarkkinaosapuolen Palvelusopimus liite 5,
Valtuutetun Palvelusopimus liite 5,
Toimeksisaajan Palvelusopimus liite 5,
Muun verkonhaltijan Tiedonvaihtosopimus liite 4

3.2 Laitteistot ja ohjelmistot

Asiakkaan on huolehdittava niiden laitteiden, joilla käytetään datahub-järjestelmän palveluja, asianmukaisesta ja ajantasaisesta tietoturvasta. Asiakkaan tulee huolehtia siitä, että kyseiset laitteet ovat eri ohjelmistojen ja käyttöjärjestelmien suhteen päivitysten piirissä, ne on suojattu asianmukaisilla tietoturvaluotoilla (esim. virustorjunta, palomuri) ja niissä tulee olla luotettava käyttäjähallinta. Käyttöoikeuksien suhteen on noudatettava vähimpien käyttöoikeuksien periaatetta, eli tietojärjestelmän käyttöoikeudet tulee rajata suppeimpiin mahdollisiin oikeuksiin, joilla käyttäjä tai prosessi kykenee suoriutumaan sille määrätystä tehtävästä

4 VARAUTUMINEN DATAHUB-YHTEYKSIEN KATKOON

Datahub-järjestelmän teknisiä rajapintoja hyödyntäviin järjestelmiin kohdistunut tietoturvahyökkäys tai -haavoittuvuus muodostavat tietoturvariskin myös datahub-järjestelmälle. Datahubilla on oikeus katkaista yhteydet järjestelmään, jonka epäillään aiheuttavan tietoturvuhan datahub-järjestelmälle. Datahubin tulee ilmoittaa Asiakkaalle yhteyden katkaisemisesta.

Asiakkaan tulee varautua tilanteeseen, joissa yhteydet datahub-järjestelmään joudutaan katkaisemaan tietoturvuhan takia. Asiakas tiedostaa, että sen sähkömarkkinalainsäädännössä määritellyt velvoitteet ovat voimassa, vaikka Asiakas ei pysty toimittamaan tai hakemaan tietoa datahub-järjestelmästä sen teknisten rajapintojen kautta.

5 VAATIMUKSET TIETOTURVAN HALLINTAAN

Asiakkaan on noudatettava sisäisesti omaa tietoturvan hallintamallia datahub-järjestelmän käyttöön liittyvissä asioissa. Hallintamalli voi perustua olemassa oleviin laatujärjestelmiin tai standardeihin esimerkiksi ISO27001:een. Sen on oltava jatkuvasti tarkentuva ja kehittyvä. Mallin on katettava mahdolliset käytettävät alihankkijat. Malli on dokumentoitava sekä katselmoitava ja tarvittaessa päivitettävä säännöllisesti.

Asiakkaan on kyettävä osoittamaan, että sen toiminnassa huomioidaan tietoturva. Asiakkaalla tulee olla tietoturvapoliittikka tai vastaava esim. toimintamalli, jolla yrityksen johto on määrittänyt toimintaperiaatteet tietoturvalle. Yrityksen johdon tulee myös olla sitoutunut tietoturvaan ja sen kehittämiseen. Tietoturva on oltava selkeästi vastuutettu yrityksen sisällä. Tietoturvapoliittikan periaatteet on myös oltava viestitetty omalle henkilöstölle sekä tarvittaessa käytettävillä alihankkijoille.

Datahub ei kuitenkaan kerää tietoturvan hallintaan liittyvää dokumentaatiota asiakkailta.

Datahubin tulee vastaavasti noudattaa omaa tietoturvan hallintamallia.

Hallintamallin vähimmäisvaatimukset on esitetty kohdissa 5.1 - 5.4 .

Sähkömarkkinaosapuolen Palvelusopimus liite 5,
Valtuutetun Palvelusopimus liite 5,
Toimeksisaajan Palvelusopimus liite 5,
Muun verkonhaltijan Tiedonvaihotosopimus liite 4

5.1 Tietoturvan hallinnan suunnittelua koskevat vaatimukset

5.1.1 Riskiarvio

Asiakkaan tulee toteuttaa sisäinen riskiarvio roolistaan datahub-järjestelmän käyttäjänä sekä datahub-järjestelmään liittyvästä tietoturvastaan.

Riskiarviossa on tunnistettava ainakin seuraavat kohdat:

- Mitkä tahot ovat riippuvaisia Asiakkaan toimivasta ja luotettavasta datahub-järjestelmän käytöstä ja miten?
- Miten Asiakkaan oma liiketoiminta on riippuvainen toimivasta ja luotettavasta datahub-yhteydestä, sekä sen valtuuttamista kolmansista osapuolista datahub-järjestelmän käytössä?
- Mitä teknisiä ja organisatorisia haavoittuvaisuuksia Asiakkaan organisaatiossa tulee olemaan datahub-järjestelmän käyttöönoton jälkeen? Mitkä teknologiat ja palvelut sisältävät tai ovat osa näitä haavoittuvaisuuksia (esimerkiksi mitkä järjestelmät tuottavat tietoa datahub-järjestelmään)?
- Mitkä toimijat saattavat käyttää hyväksi todettuja haavoittuvaisuuksia ja miksi?
- Mille uhille organisaatio sekä siitä riippuvat osapuolet altistuvat, jos Asiakkaan yhteys datahub-järjestelmään joudutaan katkaisemaan? Uhkien arvioinnissa on otettava huomioon tilanteiden kehittyminen, jos Asiakkaan takaisinkytkentä datahub-järjestelmään pitkittyy.

5.1.2 Tietoturvaohjelma

Riskiarvion pohjalta Asiakkaan tulee luoda tietoturvaohjelma.

Tietoturvaohjelma on kommunikoitava asianmukaiselle henkilökunnalle ja otettava käyttöön viimeistään datahub-järjestelmän käyttöönoton yhteydessä.

Tietoturvaohjelman on otettava kantaa kaikkiin riskiarviossa ilmeneviin riskeihin ja joko hyväksyttävä ne tai määriteltävä tarpeelliseksi nähdyt varotoimenpiteet (suojaus, vastaus ja palautuminen) perustellusti.

Tietoturvaohjelman on otettava huomioon henkilöstön rooli tietoturvan toteuttamisessa.

Tietoturvaohjelman on otettava huomioon kohdissa 5.2 5.3 5.4 kuvatut vaatimukset.

Tietoturvaohjelma ja kaikki muutokset tietoturvaohjelmaan on dokumentoitava perustelluineen.

Tietoturvaohjelma on pidettävä ajan tasalla ja päivitettävä tarvittaessa.

Tietoturvaohjelman voi toteuttaa osana laajempaa, mahdollisesti jo olemassa olevaa tietoturvasuunnitelmaa.

Fingrid Datahub Oy

Katuosoite
Läkkisepäntie 21
00620 Helsinki

Postiosoite
PL 530
00101 Helsinki

Puhelin
030 395 5000

Faksi
030 395 5196

Y-tunnus 2745543-5, ALV rek.
etunimi.sukunimi@fingrid.fi
www.fingrid.fi

Sähkömarkkinaosapuolen Palvelusopimus liite 5,
Valtuutetun Palvelusopimus liite 5,
Toimeksisaajan Palvelusopimus liite 5,
Muun verkonhaltijan Tiedonvaihotosopimus liite 4

5.1.3 Toipumissuunnitelma

Riskiarvion pohjalta on luotava toipumissuunnitelma sille tilanteelle, että Asiakas joudutaan kytkemään irti datahub-järjestelmästä.

Asiakkaan velvollisuus hoitaa lakisääteisiä tehtäviään säilyy Asiakkaalla, vaikka asiakkaalla ei ole pääsyä datahub-järjestelmän teknisiin rajapintoihin

Toipumissuunnitelman vaatimien käytäntöjen käynnistyessä Asiakkaan on kommunikoidava tilanteensa etenemisestä kaikille asianmukaisille tahoille perustuen sen riskiarvioissa ilmentyneisiin riippuvuussuhteisiin.

5.2 Teknisiä kontrolleja koskevat vaatimukset

5.2.1 Järjestelmien suojaus

Kaikki järjestelmät, jotka luovat datahub-järjestelmään tietosisältöä, tai hakevat siitä tietoa, on suojattava. Lisäksi suojauksen on katettava kaikki organisaation omassa hallinnassa olevat järjestelmät, joiden tieto kulkeutuu datahub-järjestelmään tai jotka osallistuvat datahub-järjestelmän B2B-rajapintaan lähetettävien sanomien muodostamiseen. Suojauksen on katettava myös kaikki yhteydet kyseisiin järjestelmiin.

Järjestelmiin tulee sallia kirjautuminen vain siten, että käyttäjän henkilöllisyys voidaan todentaa.

Käyttäjätunnuksiin on sovellettava vähimpien käyttöoikeuksien periaatetta.

Käyttäjätunnukset on hallittava ja katselmoitava säännöllisesti.

Järjestelmien valvontaan on kuuluttava ainakin:

- Riittävät menettelyt turvallisuuteen liittyvien tapahtumien jäljitettävyyteen sekä poikkeamien ja haavoittuvuuksien havainnointikykyyn, esimerkiksi toteuttamalla asianmukainen lokitusjärjestelmä.
- Valvontamenetelmien asianmukaisen aktiivinen käyttö niin, että tietoturvapoikkeamat ja mahdolliset haavoittuvuudet havaitaan ja selvitetään riskien minimoimiseksi
- Valvontamenetelmiin oleellisesti kuuluvien havaintojen tallennusjärjestelmien kuten lokituksen suojaus niin, että niiden sisältämän tiedon luvaton muuttaminen tai tuhoaminen estetään.

Järjestelmien käyttämien palvelinten kellot on oltava synkronoituja keskenään.

5.2.2 Datahub-järjestelmään välitettävien tietojen suojaus

Kaikki tieto, joka tulee muodostamaan datahub-järjestelmään välitettävän tietosisällön, on suojattava asianmukaisin keinoin.

Fingrid Datahub Oy

Katuosoite
Läkkisepäntie 21
00620 Helsinki

Postiosoite
PL 530
00101 Helsinki

Puhelin
030 395 5000

Faksi
030 395 5196

Y-tunnus 2745543-5, ALV rek.
etunimi.sukunimi@fingrid.fi
www.fingrid.fi

Sähkömarkkinaosapuolen Palvelusopimus liite 5,
Valtuutetun Palvelusopimus liite 5,
Toimeksisaajan Palvelusopimus liite 5,
Muun verkonhaltijan Tiedonvaihtosopimus liite 4

Suojauksen on katettava tiedon säilytysaika, käsittely sekä tiedon kulku syntyhetkestään datahub-järjestelmään.

Suojaus on toteutettava niin, että suojeltava tieto ei vuoda oikeudettomien osapuolten käsiin eikä datahub-järjestelmään pääse oikeudettomasti muutettua tietoa.

5.2.3 Datahub-järjestelmästä vastaanotettujen tietojen suojaus

Kaikki datahub-järjestelmästä vastaanotettu tieto on suojattava asianmukaisin keinoin.

Suojauksen on katettava se ajanjakso, milloin tieto kulkeutuu datahub-järjestelmästä Asiakkaan järjestelmiin, sekä tiedon säilytyksen aika Asiakkaan järjestelmissä ja tiedon käsittely.

Suojaus on toteutettava niin, että suojeltava tieto ei vuoda oikeudettomien osapuolten käsiin eikä sitä muuteta oikeudettomasti.

5.2.4 SSL-sertifikaattien suojaus

Teknisen yhteyden muodostamisessa käytettävä SSL-sertifikaatti on Asiakkaan tekninen identiteetti. Asiakkaan tulee varmistaa, että tietoliikenteessä käytettävä sertifikaatti ei joudu asiattomien henkilöiden tai organisaatioiden käsiin. Kaikki Asiakkaan sertifikaatilla suoritettavat toiminnot datahub-järjestelmässä tulkitaan Asiakkaan itsensä suorittamiksi.

5.3 Reagointikykyä koskevat vaatimukset

5.3.1 Tietoturvaloukkauksista ilmoittaminen

Tietoturvaloukkauksista ilmoittamiseen liittyvät vaatimukset on kuvattu pääsopimuksen kohdassa 10.2. Tietoturvaloukkauksista ilmoitetaan Datahubin Tukipalvelun kautta.

5.4 Henkilöstön tietoturvaosaamista koskevat vaatimukset

Asiakas vastaa datahub-järjestelmää käyttävän henkilöstönsä ja käyttämänsä palveluntarjoajien henkilöstön tietoturvakoulutuksesta tietoturvakäytäntöineen. Koulutuksen on annettava datahub-palvelua käyttäville henkilöille riittävät tiedot palvelun käyttöön sekä sen sisältämiin tietoihin liittyvistä tietoturva-, ja tietosuovaatimuksista. Heidän on myös tiedostettava tietosuojaan liittyvät lainsäädännölliset vaatimukset.

Asiakkaalla on oltava tietoturvaohjelman jatkuvuudesta, toimivuudesta sekä päivityksestä vastaava henkilö sekä vähintään yksi varahenkilö

Henkilöillä on oltava välittömät oikeudet katkaista tai antaa lupa katkaista datahub-järjestelmän kanssa kommunikoivien järjestelmien yhteydet datahub-järjestelmään.

Henkilöiden on tunnettava riskiarvio, tietoturvaohjelma sekä toipumissuunnitelma niin, että he kykenevät suorittamaan tehtävänsä perustellusti ja ymmärtävät sen roolin laajemmassa kuvassa.

Turvallisuushavaintojen käsittely ja ulospäin kommunikointi tulee olla vastuutettu.

Fingrid Datahub Oy

Katuosoite
Läkkisepäntie 21
00620 Helsinki

Postiosoite
PL 530
00101 Helsinki

Puhelin
030 395 5000

Faksi
030 395 5196

Y-tunnus 2745543-5, ALV rek.
etunimi.sukunimi@fingrid.fi
www.fingrid.fi

Sähkömarkkinaosapuolen Palvelusopimus liite 5,
Valtuutetun Palvelusopimus liite 5,
Toimeksisaajan Palvelusopimus liite 5,
Muun verkonhaltijan Tiedonvaihtosopimus liite 4

Henkilöiden on vastattava riskiarvion, tietoturvaohjelman sekä toipumissuunnitelman tarkistamisesta ja tarvittaessa niiden päivityksestä.

Fingrid Datahub Oy

Katuosoite
Läkkisepäntie 21
00620 Helsinki

Postiosoite
PL 530
00101 Helsinki

Puhelin
030 395 5000

Faksi
030 395 5196

Y-tunnus 2745543-5, ALV rek.
etunimi.sukunimi@fingrid.fi
www.fingrid.fi

Sähkömarkkinaosapuolen Palvelusopimus liite 6,
Valtuutetun Palvelusopimus liite 6,
Toimeksisaajan Palvelusopimus liite 6,
Muun verkonhaltijan Tiedonvaihotosopimus liite 5

DATAHUBIN SERTIFIOINTIPALVELUN VAATIMUKSET

1 JOHDANTO

Fingrid Datahub Oy:n (Datahub) ja sen Asiakkaan välillä solmitun Palvelusopimuksen mukaisesti tässä palvelukuvauksessa kuvataan Datahubin Sertifiointipalvelu sekä milloin ja millä perusteella Datahubiin liittyvien asiakkaiden tulee sertifioitua. Sertifiointivaatimuksen taustalla ovat muutokset, jotka liittyvät lakisääteisen Palvelun toteuttamiseen tai lainsäädännön, viranomais määräysten tai alan ohjeiden ja suositusten noudattamiseen. Sertifiointiin liittyvät vaatimukset käsitellään toimialan markkinaosapuolien kanssa Liitteessä 1 kuvatuissa työryhmissä.

Datahubin Sertifiointipalvelun tarkoituksena on todentaa, että asiakkaiden datahubin b2b-rajapintaa käyttävät tietojärjestelmäratkaisut toimivat yhteensopivasti datahub-järjestelmän kanssa.

Asiakkaan datahub-yhteensopivuudella tarkoitetaan Datahubin palveluja käyttävän Asiakkaan kykyä käyttää datahub-järjestelmän palveluja kulloinkin voimassa olevien Asiakkaan roolia koskevien liiketoimintaprosessien ja -tapahtumien määritysten mukaisesti. Määritykset kattavat liiketoimintaprosessien loogiset ja tekniset kuvaukset sekä tietomallikuvaukset ja b2b rajapinnassa käytettävien sanomien rakennekuvaukset. Määritysten ylläpidosta vastaa Datahub.

Asiakkaan tulee suorittaa sertifiointi hyväksyttävästi ennen kuin se voi aloittaa toimintansa markkinaosapuolena sähkön vähittäismarkkinoilla. Sertifiointi tulee myös suorittaa siinä tilanteessa, kun Asiakas vaihtaa datahub-järjestelmään liittyvää tietojärjestelmäänsä tai tietojärjestelmään tulee merkittäviä muutoksia.

Sertifioinnissa datahub-yhteensopivuus todennetaan liiketoimintalogiikka-tasolla. Tietoliikenneyhteyksien muodostaminen ja tiedonsiirron testaus ovat valmistelevia toimenpiteitä, mutta eivät ole osa varsinaista sertifiointia.

Tässä dokumentissa "liiketoimintasovelluksella" tarkoitetaan tietojärjestelmää, jossa on datahubin liiketoimintaprosesseihin integroitava liiketoimintalogiikka.

Datahub-yhteensopivuuden todentamisen tavoitteena on sähkön vähittäismarkkinoiden häiriöttömän ja tehokkaan toimivuuden varmistaminen sekä sähkömarkkinoihin osallistuvien markkinaosapuolten liiketoiminnan jatkuvuuden edistäminen.

2 DATAHUBIN SERTIFIOINTIPALVELU

Asiakkaan datahub-yhteensopivuuden todentaminen tapahtuu Datahubin ylläpitämässä sertifiointipalvelussa. Datahub ei tarjoa vaihtoehtoista tapaa datahub-yhteensopivuuden todentamiseen.

Sertifiointipalvelussa on määritelty prosessiroolikohtaiset käyttötapaukset, jotka Asiakkaan tulee läpäistä hyväksytysti saadakseen oikeuden kytkeytyä Datahubin tuotantoympäristöön ja suorittaa tuotannollisia liiketoimintaprosesseja datahub-järjestelmässä, järjestelmän tarjoamien teknisten rajapintojen kautta. Palvelu sisältää myös vapaaehtoisia käyttötapauksia, jotka eivät kuulu pakollisiin sertifiointiin laajuuteen.

Fingrid Datahub Oy

Katuosoite
Läkkisepäntie 21
00620 Helsinki

Postiosoite
PL 530
00101 Helsinki

Puhelin
030 395 5000

Faksi
030 395 5196

Y-tunnus 2745543-5, ALV rek.
etunimi.sukunimi@fingrid.fi
www.fingrid.fi

Sähkömarkkinaosapuolen Palvelusopimus liite 6,
Valtuutetun Palvelusopimus liite 6,
Toimeksisaajan Palvelusopimus liite 6,
Muun verkonhaltijan Tiedonvaihotosopimus liite 5

Datahub voi lisätä, muokata tai poistaa virallisen sertifiointin käyttötapauksia datahub-järjestelmän käytöstä saatujen kokemusten perusteella. Sertifiointi tulee kattaa Datahubin tehokkaan toiminnan kannalta välttämättömät käyttötapaukset. Tarpeettomiksi todetut käyttötapaukset voidaan poistaa sertifiointin laajuudesta ja laajuuteen voidaan lisätä uusia tarpeelliseksi todettuja käyttötapauksia käytöstä. Sertifiointissa jo hyväksytyjä asiakkaita ei vaadita sertifioidaan erikseen datahub-järjestelmän käytöstä saatujen kokemusten perusteella muutettuja käyttötapauksia.

Käyttötapauksien määrä ja sisältö saattaa muuttua myös esimerkiksi datahub-järjestelmän versiopäivitysten yhteydessä tilanteissa, joissa Datahubin liiketoimintaprosesseja on laajennettu, lisätty tai poistettu. Myös aikaisemmin sertifioidujen asiakkaiden tulee sertifioida uusiin ja laajennettuihin liiketoimintaprosesseihin liittyviä sertifiointikäyttötapauksia. Datahubin tulee antaa asiakkaille vähintään kolme kuukautta kestävä sertifiointijakso uusiin ja laajennettuihin liiketoimintaprosesseihin liittyviä käyttötapauksia varten.

2.1 Järjestelmätoimittajien ja markkinaosapuolten sertifiointi

Datahubin Sertifiointipalvelu tarjoaa datahub-sertifiointia toimialan liiketoimintasovellusten järjestelmätoimittajille ja markkinaosapuolille erikseen.

- Järjestelmätoimittajien sertifiointissa todennetaan järjestelmätoimittajan tarjoaman liiketoimintasovelluksen datahub-yhteensopivuus. Sertifiointin laajuus riippuu liiketoimintasovelluksen käyttötarkoituksesta.
- Markkinaosapuolen sertifiointissa todennetaan markkinaosapuolen datahub-yhteensopivuus. Sertifiointin laajuus riippuu markkinaosapuolen roolista sähkön vähittäismarkkinoilla.

Järjestelmätoimittajien ja markkinaosapuolten sertifiointi on eriytetty, koska markkinaosapuolen järjestelmäratkaisu koostuu usein useammasta liiketoimintasovelluksesta ja mahdollisesti myös erillisestä integraatioalustasta. Lisäksi samaa liiketoimintasovellusta käytetään usein eri yhtiöissä eri tavalla ja eri laajuudessa.

Sertifiointissaan markkinaosapuolen tulee käyttää datahub-sertifioituja liiketoimintasovelluksia, toisin sanoen sovelluksia, jotka järjestelmätoimittajat ovat sertifioineet.

2.2 Sertifiointipalvelun rakenne

Ylätasolla sertifiointipalvelu koostuu kahdesta osasta:

- erillisestä sovelluksesta, joka sisältää käyttötapauksien suoritustoiminnot ja jossa ylläpidetään osapuolten perustiedot, sertifiointin käyttötapauksien kuvaukset ja tiedot asiakkaiden sertifiointitilanteesta
- datahub-järjestelmän testiympäristöistä, joihin sertifioituvan Asiakkaan tietojärjestelmäratkaisu integroidaan

Asiakkaan tulee integroida sertifiointipalvelun datahubin testiympäristöihin omasta testiympäristöstä, jotta tuotantotietoa ei vahingossa päädy sertifiointipalvelun testiympäristön tietokantaan.

Fingrid Datahub Oy

Katuosoite
Läkkisepäntie 21
00620 Helsinki

Postiosoite
PL 530
00101 Helsinki

Puhelin
030 395 5000

Faksi
030 395 5196

Y-tunnus 2745543-5, ALV rek.
etunimi.sukunimi@fingrid.fi
www.fingrid.fi

Sähkömarkkinaosapuolen Palvelusopimus liite 6,
Valtuutetun Palvelusopimus liite 6,
Toimeksisaajan Palvelusopimus liite 6,
Muun verkonhaltijan Tiedonvaihotosopimus liite 5

Sertifiointipalvelua voidaan ajoittain käyttää datahub-järjestelmän tuotantoversion lisäksi myös datahub-järjestelmän tulevaa versiota vasten. Datahub-järjestelmän tuleva versio ylläpidetään erillisessä testiympäristössä, mikä tarkoittaa, että sertifioituvan Asiakkaan tulee pystyä kytkeytymään eri datahub-ympäristöön riippuen siitä, onko sertifioinnin kohde tuotannossa käytössä oleva datahub-toiminnallisuus vai tulevaisuudessa käyttöön otettava toiminnallisuus.

2.3 Käyttötapausten suorittaminen sertifiointipalvelussa

Datahub-sertifiointi suoritetaan synteettisellä testiaineistolla, pois lukien osapuolitunnukset ja mittausaluetunnukset, jotka ovat Asiakkaan myös tuotannossa käytettäviä tunnuksia. Tietosuojasyistä Asiakas ei saa missään vaiheessa toimittaa henkilötietoa Datahubin sertifiointiympäristöön.

Sertifiointipalvelu luo käyttötapausten lähtötilanteet ja tarjoaa käyttäjälle käyttötapausten suorittamiseen tarvittavat tiedot, kuten osoite- ja asiakastiedot. Osoite- ja asiakastiedot ovat sertifiointipalvelun tuottamia fiktiivisiä tietoja. Henkilötunnusten osalta käytetään ns. väliaikaisia henkilötunnuksia, jotka tunnistetaan siitä, että tunnuksen loppuosa alkaa numerolla 9. Palvelun tarjoamat postinumero ja postitoimipaikat ovat oikeita, mutta kadunnimet ja muut osoitetiedot ovat fiktiiviset. Sertifioituvan Asiakkaan tulee pystyä käyttämään fiktiivisiä tietoja ml. väliaikaisia henkilötunnuksia omassa liiketoimintasovelluksessaan.

Sertifiointisovelluksen käyttötapausten ajojen hallintatoiminto ohjaa käyttäjää läpi käyttötapausten. Käyttötapausta koostuu 1 - n vaiheesta. Käyttäjä suorittaa varsinaiset testaustoimenpiteet omassa liiketoimintasovelluksessa sertifiointipalvelun antamien ohjeiden mukaisesti. Sertifiointipalvelu tarkistaa tulokset vaihe vaiheelta datahubin transaktioista ja ilmoittaa käyttäjälle mahdollisista virheistä. Huomaa, että sertifiointipalvelu pystyy ainoastaan seuraamaan datahubiin syntyneitä sanomatransaktioita, se ei ole kytketty sertifioituvan Asiakkaan liiketoimintasovellukseen, eikä pysty tunnistamaan esim. tietoliikenneyhteyksien ja tiedonsiirron tasolla olevia ongelmia. Sertifiointipalvelu ei myöskään pysty todentamaan sitä, onko datahubin lähettämä tieto päivittynyt Asiakkaan liiketoimintasovellukseen asti.

Asiakkaan ei pidä suorittaa muita testejä datahubin sertifiointiympäristöä vasten samanaikaisesti sertifiointitestauksen kanssa, koska silloin on mahdollista, että sertifiointipalvelu tekee vääriä johtopäätökset datahubiin syntyneiden sanomatransaktioiden perusteella.

Asiakas on läpäissyt sertifioinnin, kun kaikki sen rooliin kuuluvat pakolliset käyttötapaukset on suoritettu onnistuneesti sertifiointipalvelussa.

Sertifiointipalvelu tarjoaa myös asiakkaille mahdollisuuden harjoitella sertifioinnin suorittamista ilman tulosten virallista rekisteröintiä. Asiakas voi käyttää sertifiointipalvelua harjoittelutilassa, esim. liiketoimintasovellusten kehitysvaiheessa, kun tietojärjestelmä on kesken eräinen tai sen toimivuudesta on epävarmuutta. Harjoittelutilassa suoritettavat käyttötapaukset eivät vaikuta Asiakkaan sertifioinnin hyväksyntään. Sertifiointitilassa suoritettujen käyttötapausten osalta viimeinen suoritus vaikuttaa Asiakkaan sertifioinnin hyväksyntään.

Fingrid Datahub Oy

Katuosoite
Läkkisepäntie 21
00620 Helsinki

Postiosoite
PL 530
00101 Helsinki

Puhelin
030 395 5000

Faksi
030 395 5196

Y-tunnus 2745543-5, ALV rek.
etunimi.sukunimi@fingrid.fi
www.fingrid.fi

Sähkömarkkinaosapuolen Palvelusopimus liite 6,
Valtuutetun Palvelusopimus liite 6,
Toimeksisaajan Palvelusopimus liite 6,
Muun verkonhaltijan Tiedonvaihotosopimus liite 5

2.4 Palveluntarjoajien käyttäminen

Asiakas voi käyttää palveluntarjoajaa datahubin liiketoimintaprosessien ja -tapahtumien suorittamiseen. Sertifiointivastuu on aina liiketoimintatapahtuman juridisella markkinaosapuolella. Toisin sanoen, esim. mittaustietojen toimittamiseen palveluntarjoajaa käyttävän jakeluverkonhaltijan tulee sertifioida myös mittaustietojen hallintaan liittyvät sertifiointikäytötapaukset. Tässä tapauksessa jakeluverkonhaltijan voi kuitenkin käyttää palveluntarjoajan järjestelmäratkaisua ja henkilöresursseja sertifiointissa.

Ohjelmistopalvelun tarjoaja ei voi suorittaa datahub-sertifiointia keskitetysti markkinaosapuolena toimivien asiakkaidensa puolesta, vaan markkinaosapuolten tulee sertifioida omia tunnuksia käyttäen.

3 MILLOIN PITÄÄ SERTIFIOITUA?

Tarve suorittaa sertifiointitestejä voi johtua:

- sähkömarkkinoiden liiketoimintaprosessien, -tapahtumien tai -tietomallin muutoksista, jotka tehdään Palvelusopimuksen kohdan 2.2 mukaisesti
- B2B-rajapintaan vaikuttavista teknologiamuutoksista datahub-järjestelmässä, joiden käyttöönotot tehdään Palvelusopimuksen kohdan 2.2. mukaisesti
- markkinaosapuolesta johtuvista syistä

Markkinaosapuolesta johtuvia syitä voivat olla:

- Uusi markkinaosapuoli on aloittamassa toimintansa Suomen sähkön vähittäismarkkinoilla
- Markkinaosapuoli on vaihtamassa datahub-järjestelmään integroitua liiketoimintasovellusta. Huomaa, että uusi liiketoimintasovellus pitää olla datahub-sertifioituna järjestelmätoimittajan toimesta ennen markkinaosapuolen oman virallisen sertifiointitestauksen aloittamista
- Markkinaosapuoli laajentaa käytössä olevan liiketoimintasovelluksen käyttöä siten, että muutos vaikuttaa datahubin B2B-rajapinnan käyttöön. Huomaa, että liiketoimintasovellus pitää olla sertifioituna uudessa laajuudessa järjestelmätoimittajan toimesta ennen markkinaosapuolen virallisen sertifiointitestauksen aloittamista
- Markkinaosapuoli on ottamassa käyttöön käytössä olevan liiketoimintasovelluksen uusi versio, johon on tehty olennaisia datahub-rajapintaan vaikuttavia muutoksia
- Markkinaosapuoli haluaa toimia uudessa prosessiroolissa datahub-järjestelmässä, ja haluaa laajentaa olemassa olevaa sertifiointiaan.

4 SERTIFIOINTIPALVELUN KUSTANNUKSET

Sertifiointipalvelu sisältyy Datahubin muihin maksukomponentteihin eikä sertifiointipalvelusta peritä erikseen maksuja.

Fingrid Datahub Oy

Katuosoite
Läkkisepäntie 21
00620 Helsinki

Postiosoite
PL 530
00101 Helsinki

Puhelin
030 395 5000

Faksi
030 395 5196

Y-tunnus 2745543-5, ALV rek.
etunimi.sukunimi@fingrid.fi
www.fingrid.fi